

LIETUVIŲ TELKINIAI

RIVERHEAD, NY

PIRMĄ KARTĄ
MIŠIOS — LIETUVIŠKAI

Birželio 5 d. Riverhead, NY, ir apylinkėse gyvenantys lietuviai pirmą kartą susibūrė į Šv. Jono Evangelisto katalikų bažnyčią, kur kun. Vytautas Gedvainis, Nekalto Prasidėjimo seserų kongregacijos kapelionas Putnam, CT, aukojė mišias lietuviškai.

Kad tos lietuviškai aukotos Mišios įvyko, ir kad lietuviai pirmą kartą susibūrė lyg ir į vieną didelę šeimą, reikia padėkoti energingai Neilai ir jos vyrui Giedriui Baumilams. Jie turėjo daug pasidarbauti, kad šį užsimojimą įgyvendintų: reikėjo kreiptis ne tik į vietos kleboną, bet net į vietos vyskupą William Murphy, kuris paskyrė Šv. Jono Evangelisto bažnyčią lietuviškomis pamaldoms.

Kunigui Gedvainiui pra-

dėjus Mišias, visa bažnyčia vieningai užtraukė „Pulkim ant kelių“ giesmę. Ji nuskambėjo gražiai, nors ir be vargonų pritarimo. Didžiumą pamaldų dalyvių sudarė jaunos šeimos, vaikučiai, jaunimas. Jų tarpe buvo ir vyresnių žmonių, — tai garbingi mūsų Lietuvos Vėčiai. Visi demesingai išlausė kun. V. Gedvainio turinio pamokslą. Mišioms pasibaigus, žmonės norėjo su kunigu ilgiau pasikalbėti. Kunigas visiems padarė, stiprinančių ir padiršančių žodžių, ir net gražaus humoro.

Su kunigu drauge buvo atvykę ir sesuo Margarita Bareikaitė, kuri rūpi religiniais reikalais, ir ji ypač stengiasi ateiti į pagalbą atvykusiems iš Lietuvos. Ją apspito jaunos

Pasivašinimas gražioje (Long Island, NY) gamtoje. Viduryje sėdi kun. Vytautas Gedvainis; stovi ses. Margarita Bareikaitė.

motinos, kurioms rūpi, kad vaikai lietuvių kalba būtų paruošti pirmajai Komunijai. Vaikučiai buvo apdovanoti religinėmis lietuviškomis knygelėmis. Daug kas teiravosi ir apie stovyklavimą „Neringoje“.

Tolimesniam pabendravinimui visi vyko į parką, kur galėjo

pasikalbėti apie įvykius Lietuvoje ir kitas įdomybes. Kun. Gedvainis, pridėjus kitas lietuviškas Mišias aukoti liepos 3 d., o po to — rugpjūčio 7 d., turėjo skubėti į keltą per Long Island Sound vykti į namus. Reikia tikėtis, kad kitas lietuviškas Mišias Šv. Jono Evan-

gelisto bažnyčioje Riverhead, NY, susirinks dar didesnis būrys lietuvių.

Teko pasikalbėti ir su vietos klebonu kun. Coby, kuris džiaugėsi, matydamas didelį būrį žmonių, kurie vertino Mišias aukotas lietuvių kalba.

Dalyvis

PALM BEACH, FL

Vasarą veikla sulėtėja

Palm Beach apylinkės gyvenimas vasarą sulėtėja, nes daug kas išvyksta Lietuvon ar šiaurėn. Tačiau kiekvieno mėnesio antrąjį antradienį lietuviai susirenka Piccadilly restorane, West Palm Beach, pabendrauti, švesti Lietuvos šventes, diskutuoti einamus įvykius.

Pietų Floridos lietuviai dar ir dabar gyvena pavasarį koncertavusio Alytaus liaudies dainų ir šokių ansamblio „Dainava“ koncerto įspūdžiais. „Dainavos“ ansamblis sužavėjo 250 žiūrovų gyvais jaunųjų šokėjų šokiais, vyresniųjų dainomis ir originaliomis daug kam nepažįstamų liaudies instrumentais atliktomis melodijomis. Po koncerto LB apylinkės pir. Kęstučio Miklo ir jo žmonos Jūratės pastangomis „Dainavos“ ansamblio dalyviams buvo suruošta gegužinė ant Atlanto kranto. Svečiai čia turėjo progos pasimaudyti Atlante, susipažinti su vietiniais lietuviais, pavalgyti, padainuoti ir net pašokti.

Malonu, kad prie gegužinės pasisekimo prisidėjo vietinės lietuvės, parūpinusios valgius ir vyrai, kurie virė, kepė.

Lituanistinė „Aukšinio kranto“ mokykla veikia ir vasarą

Tėvelių pageidavimu „Aukšinio kranto“ mokykla veikia šeštadieniais Lietuvos konsulato patalpose ir vasarą. Gegužės mėn. pabaigoje mokykloje buvo suruošta mamų pagerbimo diena, kur programą atliko mokiniai. Po programos įvyko tėvų susirinkimas, kur buvo apsvaistyti mokyklos reikalai ir išrinktas tėvų komitetas. Tėvų komitetas sudaro: pirm. Meilutė Marquez, nariai — Kristina Graudinis ir Laimis Baniota.

Mokytojos: Renata Armalaitė — muzikos ir dainų, Vida Tomkevičienė — lietuvių kalba, Rozita Paulauskas — istorija. Mokyklą sveikino Lietuvos garbės konsulas Palm Beach Stanley Balzekas, Jr., dail. Rimgaile Zotovienė, LB Tarybos narė Dalia Augūnienė.

Jonas Garla išvyko šiaurėn

Ilgametis Juno Beach gyventojas, visuomenininkas Jonas Garla išvyko nuolatiniame gyvenime arčiau dukters Gražinos Kavaliūnienės šeimos į Rochester, New York. Jonas Garla Juno Beach gyveno nuo 1981 m. Porą metų buvo LB Palm Beach apyl. pirmininku, vėliau ALTO, „Dainos“ choro izdininku, ilgamečiu „Dainos“ choro nariu. Jonas Garla padėjo visom organizacijoms ruošiant gegužines. Daug padėjo Lietuvos Dukterimis.

Birželio 18 d. Panama Hat-ties restorane susirinko per 30 lietuvių atsisveikinti su savo senu draugu Jonu Garla.

Nors mums ir labai truks tokio aktyvaus žmogaus kaip Jonas Garla, tačiau suprasdami, jog ateina laikas gyventi arčiau šeimos, visi linkėjo jam sėkmės ateityje. LB Palm Beach skyriaus vardu atsisveikinimo Pranas Baltakis, Vincas Šalčiūnas, „Dainos“ choro vardu, Algis Augūnas senų draugu, Dalia Augūnienė Lietuvos Dukterų, Rimgaile Zotovienė kaimynų ir Povilas Manomaitis su mamos, a.a. Manomaitienės vardu.

Sėkmės, mielas Jonai, nepamiršk Palm Beach draugu.

Netektys

Birželio mėn. Palm Beach apyl. lietuvių nuliudino žinia, jog mirė muz. Jonas Samoška. Muz. Jonas Samoška buvo

neseniai iš Palm Beach apylinkės išsikėlęs gyventi prie Orlando, FL.

Atvykęs iš Lietuvos, keletą metų buvo „Dainos“ choro vadovas. Atrodė, kad su žmona Onute išsikėlus prie Orlando, gyvenimas turėjo palengvėti. Ir štai, po trumpos ligos iškeliauvo Amžinybėn.

Atsisveikinim su mūsų mylimu maestro muz. Liudu Stuku.

Liepos 3 d. Palm Beach lietuvių sukrėtė žinia, jog netekome mūsų mylimo maestro muziko, kompozitoriaus Liudo Stuko. Nors Liudas Stukas jau ilgą laiką sirgo, tačiau jo praradimas visus tiesiog apstulbino.

Atsisveikinant „Dainos“ choro nariai pagiedojo „Marija, Marija“ ir „Lietuva brangi“. Vėčiai sukalbėjo Liudui Stukui skirtą maldą.

Laidotuvių šv. Mišios buvo St. Christopher bažnyčioje, Hobe Sound, kur Liudas Stukas buvo vargonininkas ir žmonių mėgstamas. Šv. Mišias koncelebravo trys kunigai, giedojo parapijos choras. Išlydėjus iš bažnyčios, Liudo Stuko karštą pasitikio kariška garbės sargyba ir nykus muzikos garsai.

Liudo Stuko palaikai buvo pervedti į New Jersey, kur jis ir palaidotas.

Dar ir šiandien sunku patikėti, jog netekome garbaus kompozitoriaus, kurio giesmės ir dainos „Dainos“ chorui atlikdavo bažnyčioje, ar per pasirodymus. Jis daug kartų akompanavo „Dainos“ chorui, dalyvaudavo visuose vyčių ir lietuvių organizacijų renginiuose, visuomet buvo pilnas šviesaus optimizmo.

Su Liudo Stuko išėjimu, pietų Floridos lietuviai neteko tauraus lietuvių, gero, gabaus žmogaus.

D.A.

Lit. mokyklos „Aukšinio krantas“, Palm Beach, FL, mokinė Žymantė Andrijauskaitė groja programos metu; stovi. mokyt. Renata Armalaitė, mokiniai — Guoda Graudinis ir Mikas Budrys.

NEW YORK, NY

„Atskrend sakalėlis per žalią girelę...“

New York visuomenė, lietuvių renginių komitetas prie Apreiškimo parapijos, pakvietė istorinį, nors ir tragiškai pasibaigusį „Lituanica“ skrydį prisiminti ir lakūnus Stepa Dariai bei Stasį Girėną pagerbti sekmadienį, liepos 17 d.

Tą sekmadienį Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyn, NY, prieš lietuviškai kun. Vytauto Volerto atnaušintas Mišias, procesijoje, pagerbiant žuvusius „Lituanicos“ lakūnus, jų nuotraukas vainikų viduje atnešė ir altoriaus priekyje prie grotelių padėjo LB NY apygardos valdybos pirmininkė Ramutė Žukaitė ir Monika Kungienė.

Mišias užbaigus minėjimas įvyko mažojoje parapijos salėje. Į ją iš bažnyčios atnešus abu vainikus, jie buvo padėti prie paruošto paaugštinimo, kur kaubėjo lietuviškas audeins, su išaustu lakūnų tekstu: „Tau, Jaunoji Lietuva“.

Minėjimą atidaręs komiteto pirmininkas Vladas Sidas pakvietė atsitoti ir tyliu susimastymu pagerbti žuvusius didvyrius S. Dariai bei S. Girėną.

R. Žukaitė jų atminimui atnešė ir prie šoninės salės sienos ant staliuko, kurio šonuose stovi Lietuvos trispalvė ir JAV vėliava, pastatė uždegta žvakę. Tarp vėliavų, ant scenos kabėjo lietuviška tematiška audeins dideliomis raidėmis išaustu žodžiu „Lietuva“. R. Žukaitė kalbėjo: „Prieš 76 metus „Lituanica“ lakūnai S. Darius ir S. Girėnas, nešdamiesi svajonę nusileisti Lietuvoje, pakilo iš mūsų netoli buvusio Bennet Field oro uosto. Jų svajonėms išsipildyti nepavyko. Tačiau jie mums paliko pavyzdį, kad, dirbant Lietuvos gerovei ir jos garbei, net ir gyvybės aukla nėra

per didelė. Todėl stenkimės kaip ir amžinos atminties S. Darius ir S. Girėnas gyventi svajonėmis ir meile Lietuvai“.

Vytautui Čereškai pritariant akordeonu, visiems kartu dainuojant, nuskambėjus „Atskrend sakalėlis per žalią girelę...“ dainos garsams, pagrindinę kalbą pradėjusi J. Graičiūno eilėraščio: „Nulenkę galvas prieš sparnuotą jūsų ryžtą/Skrydžiui paskirtą ainiuose gyvent/ Prie jūsų žygdarbio dažnai širdim sugrįžtam/ Stiprybės savo dvasiai pasisem“ posmą Irena Penikienė toliau kalbėjo: „Mūsų tauta po dviem skirtingais ir kartu tokiais neatsiejama ženkla — Rupintojėliu ir Vyčiu. Rupintojėlis atėjęs iš pagonybės laikų, mums artimas ir brangus, nes įprasminia lietuvių tautos valstietiskumą, dvasingumą, bei gamtamaldiskumą, jos išgyventas kančias ir susitaikymą su likimu. Mūsų herojinę istoriją, pašėlusį norą laimėti bet kokią kainą, nesiskaitant su aukomis, simbolizuoja kitas ženklas — Vytiš. Tai Durbės, Saulės ir Žalgirio mūšiai didžiųjų sukilimų eilė nuo Tado Kosciūškos iki 1941-ųjų, laisvos ir nepriklausomos valstybės kurimas 1918-aisiais, herojiškas pasipriešinimas pokario metais... Tai ir Amerikon plūdusios ir tebeplūstančios mūsų mažos tautos bangos. Tai nenuilstanti išeivijos veikla, skelbiant pasauliui apie savo okupuotos tautos kančias... i Lietuvos sportininkų, menininkų bei mokslininkų veikla, artinusia Atgimimą... Išpūdingi, vis labiau nutolstantys įvykiai su Vyčiu dvasia...“

1933 m. liepos 15 d. „Lituanicos“ ištisai sparnai virš Atlanto vandenyno — tai žygis, skir-

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pasto išlaidas, pakvatinimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$35.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$40.00	\$40.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotirui. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-pastas: rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9865
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, suželdimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Sustatymui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Lit. mokyklos „Aukšinio krantas“ mokiniai su tėveliais, mokytojais ir svečiais. Pirmoje eil. iš kairės: Jolita Dromantaitė, LR garbės konsulas Palm Beach Stanley Balzekas, Jr., dail. Rimgaile Zotovienė, mokyt. Vida Tomkevičienė ir kt.

DETROIT, MI

DARIAUS IR GIRĖNO
TRAGIŠKO ŽUVIMO
72 METŲ PRISIMINIMAS

Stepono Dariaus ir Stasio Girėno tragiško 72 metų žuvimo prisiminimas vyko sekmadienį, liepos 17 d., Šv. Antano parapijos patalpose, Detroit. Šv. Mišias atnaušavo klebonas kun. Alfonsas Babonas. Mišių metu gražiai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Sližio. Moterų choras giedojo A. Guido „Maria mater gratiae“ ir Huetter „Malda“, kurių solines partijas atliko muz. St. Sližys.

Po Mišių gražus būrelis parapijiečių ir svečių susirinko parapijos salėje. Minėjimą at-

darė bei žodį tarė Dariaus ir Girėno klubo pirmininkas Mykolas Abarius. Kun. Alfonsas Babonas sukalbėjo invokaciją. Minėjimą dalyje moterų vokalinis vienetas atliko muz. S. Sližio „Dariaus ir Girėno rauda“ ir „Dariai ir Girėnai prisiminti“. Visi dalyviai kartu dainavo dainas „Aras“ ir „Tėvynė Lietuva“. Minėjimas praėjo gražiai ir sklandžiai. Po trumpo minėjimo vyko dalyvių pabendravinimas.

Regina Juškaitė-Švobienė

RUSIJA LIETUVOJE VISADA TURĖJO SAVO ATSTOVŲ

Dėl A. Brazausko atsakomybės sprendžiant „Mažeikių naftos“ likimą

RASA JUKNEVIČIENĖ
Seimo Nacionalinio saugumo komiteto narė

Šią savaitę paaštrėjusi trintis valdanciojoje koalicijoje parodė, kad Lietuvos vairą savo rankose turinčios politinės jėgos neturi nei noro, nei galimybių susitelkti rimtam valstybiniam darbui. Smulkmeniškai kviirčiai dėl įtakos ne tik erzino padėdies politikos vis labiau besiliginčią visuomenę, bet ir gali tapti priedanga, po kuria slypintys labai svarbios Lietuvos energetikos problemos, tame tarpe ir tos, kurios randasi dėl Kremliaus rankomis suniokotos „Jukos“, bus sprendžiamos už uždary durų.

Valdancioji dauguma Seime, paskendusi rietenose dėl antraeilių dalykų, išėjo atostogų, taip ir nesuformulavusi Vyriausybės aiškesnės laikysenos „Mažeikių naftos“ problemų atžvilgiu. Nė vienas Seimo komitetas nesivargino bent kiek įsigilinti į besiklostančią situaciją, tik Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas pasiuntė Vyriausybei trumpą raštelį, jog reikėtų neužmiršti ir nacionalinio saugumo aspektu. Tenka priminti, kad opozicijos siūlymas uždarami NSG komiteto posėdyje išklausti premjera, VSD atstovus, ūkio, užsienio reikalų ministrus buvo be jokio skrupulų atmestas. Pastarieji įvykiai rodo, kad Lietuvos Vyriausybė ir ją suformavusi Seimo dauguma yra, kaip niekada anksčiau, silpna, turbūt silpniausia per visą nepriklausomos Lietuvos valstybės laikotarpį, pavargusi nuo vidinių įtampų, todėl labai palanki Kremliaus vykdomai energetinei politikai Lietuvoje įgyvendinti. Pavargimą bei silpnumą rodo ir pastarojo premjero replika viename interviu, jog jis esą laukia, kad jį atleisti ir jam leistų pailsėti. Tai skamba keistokai, žinant, kad laukia labai atsakingi darbai.

Didžiausia atsakomybė už tokią padėtį tenka A. Brazauskui ir ne kiek ne mažiau — A. Paulauskui, aukščiausiams dabartinės valdanciosios koalicijos pareigūnams, vadovaujantiems dviem svarbiausioms konstitucinėms Lietuvos institucijoms. Šie politikai ir pareigūnai, kurių priedermė telkti visas politines jėgas, tame tarpe ir opozicines (mes esam valstybininkai ir esame pasirengę diskutuoti ir dirbti kartu su valdanciąja dauguma būtent šioje srityje), kad rastųsi kiek galima daugiau tarpusavio supratimo ir kad ieškotume geriausios išeities kirstui, atvirkesčiai, — linke slepti priimamus sprendimus ne tik nuo savo kolegų, bet ir nuo visuomenės. Manau, kad tokia taktika yra ypač naudinga Kremliaus remiamam „Gazprom“, kuris, kaip žinome, yra nusitaikęs į „Mažeikių naftą“.

Lietuvos gi vienintelis ginklas naujajame Maskvos spec. tarnybų kare už įtaką „Mažeikių naftai“, „Būtingei“, o ateityje galbūt ir „Klaipėdos naftai“ yra kiek imanoma didesnis skaidrumas, atvirumas, plačios diskusijos tarp politikų jėgų ir su visuomene.

A. Brazausko laikysena leidžia manyti, kad jis jau apsisprendė „atsiduoti“ „Gazprom“

Čia, matyt, socialdemokratų ir Darbo partijos interesai visiškai sutampa. Neatmesčiau galimybės, kad lemiama patariamai V. Uspaskich atstiatydingi taip pat galėjo ateiti iš jo šeiminių „Gazprom“, juk pasiūklus, bet poste tebesilaikantis ūkio ministras V. Uspaskich tikrai neprisidėtų prie

„sėkmingos“ baigties „Gazprom“ perimant „Mažeikių naftą“. Kas kita — lietuvis A. Brazauskas. Jis „Gazprom“ ne mažiau savas nei V. Uspaskich, — prisiminkim, kad dar prieš ateidamas į premjero postą, berods, 2001 m., skandalingai lankė bičiulį Babykin iš to paties „Gazprom“ Maskvoje ir, beje, apsiėjo be Vyriausios tarnybinės etikos komisijos dėmesio.

A. Brazausko išankstinis palankumas „Gazprom“, kurio jis net nebandė slepti, daro didelę žalą investiciniam klimatui ir yra visiškai nepriimtinas įprastoje tarptautinėje investuotojų paieskos praktikoje.

Šiandien, beje, A. Brazauskui iš esmės vienas palankus visų sprendimų dėl „Mažeikių naftos“ teisė. Netgi teisė sprendimus priimti visiškai slapta, neieškant jokių alternatyvų, dėl jų nediskutuojant ir dėl jų nerengiant debatų netgi su Seimo dauguma. Dėl tokios situacijos didžiausia atsakomybė tenka Seimo pirmininkui A. Paulauskui, turinčiam visas galimybes organizuoti rimtą Vyriausybės parlamentinę kontrolę. Beje, Konstitucijos 67 str. tiesiogiai nurodo, kad „Seimas... prižiūri Vyriausybės veiklą“. O Seimas visiškai nusišalina nuo esminių šiandien iškilančių problemų sprendimo. Per visą šį laikotarpį nuo praėjusių rinkimų, kai buvo suformuota nauja Vyriausybė, nei viename komitete, nei vienoje struktūroje Seime nebuvo iš esmės svarstomas energetikos klausimas, išskyrus tą skandalingą atvejį, kuomet pats A. Brazauskas Seimo posėdyje nustebo pamatęs Vyriausybės atsakaitoje kažkokius tekstus, atrodo, surašytus Valstybės saugumo departamento ranka.

Paradoksalu, bet iš esmės „Mažeikių nafta“ nebūtų turėta būti didelių politinių aistrų objektu, nes tai nebėra jokia strateginė įmonė, tik verslo objektas, nešantis gerą pelną, mokantis mokesčius į biudžetą. Apsirūpinimas benzinu lengvai įgyvendinamas ir be šios įmonės. Jeigu mes šios įmonės nebūtume paveldėję iš sovietmečio, gyventume ne kiek ne blogiau, netgi, sakyčiau, turėtume mažiau problemų. Tačiau gamykla yra, joje dirba keli tūkstantčiai žmonių. Jos svarba yra ir socialinė — jeigu jos nebūtų, darbo netektų keli tūkstantčiai darbininkų, ant biudžeto vėl pakibėtų paskolų našta. Tačiau svarbi ir rizikinga nacionalinio saugumo požiūriu ji taptų tuo atveju, jei ją pradėtų kontroliuoti Kremlius per savo valdomą „Gazprom“. Todėl, kad ji taptų politiniu įrankiu, todėl, kad tokio tipo įmonių verslas ne visada skaidrus. Lietuvoje tai gali dar labiau padidinti korupcijos lygį. Ne paslaptis, — kalbu kaip Nacionalinio saugumo komiteto narė, — kad per tiesiogiai Rusijos valdžios valdomas energetikos įmones Rusija vykdo ir specialiuoju tarnybų užduotį. Ši aplinkybė dabartinių įvykių pasaulyje kontekste yra labai svarbi, todėl Vyriausybė ir Seimas, prieš priimdami sprendimus, turėtų itin glaudžiai bendradarbiauti su Valstybės saugumo departamentu, Prezidento institucija.

Kokie galėjo ir vis dar galėtų būti Seimo sprendimai dėl būsimų permains „Mažeikių naftoje“? Aš jau nekalbu apie raginimus kuo greičiau nagrinėti naują energetikos strategiją plačiaja prasme.

Seimas kurio nors komiteto lygmenyje galėtų nustatyti aiškius kriterijus, kuriais remdamasi, Vyriausybė galėtų pasirinkti „Mažeikių naftos“ šeiminius iš galimų kandidatus.

1. Pagrindiniai kriterijai turėtų būti ne vien pinigų suma, siūloma už akcijas, ne vien galimybė apsirūpinti žaliava, bet ir kaip pati būtinausia sąlyga — tos kompanijos, kuri rengeis valdyti „Mažeikių naftą“, skaidrumas, sugebėjimas vykdyti vakarietišką vadybą, griežti išpareigojimai visiškai atsiriboti nuo bet kokių bandymų dalyvauti Lietuvos politikoje, maksimaliausias nepriklausomumas nuo Rusijos valdžios įtakos. Tokius kriterijus atitinkančios Rusijos įmonės galėtų ir turėtų dalyvauti perimant „Mažeikių naftos“ valdymą.

2. Seimas galėtų parengti įstatymų pataisas, kad būtų uždrausta su energetika susijusioms užsienio kompanijoms remti Lietuvos politines partijas, o lobistinė veikla, kurios, be abejo, joms reikės, jos turėtų vykdyti tik per registruotus ir skaidriai, viešai dirbančius lobistus. Svarstyti, ar tokios pat nuostatos neturėtų būti taikomos visoms su energetika susijusioms įmonėms?

3. Stambūs energetikos verslams turėtų būti kiek imanoma labiau atribotas nuo žiniasklaidos verslo. Tuo, manau, turėtų būti suinteresuoti ir žurnalistai, kurie nori dirbti laisvai ir skaidriai.

Neteko girdėti, kad energetikos problemos iš esmės ir giliai būtų nagrinėtos viename svarbiausių Seimo Europos reikalų komitete. Paradoksalu, bet Baltijos šalių ir Europos Sąjungos energetinė priklausomybė nuo Rusijos šiandien labiau rūpi užsienio ekspertams, — nei Lietuvos valdžiai. Kokiais diplomatinėmis priemonėmis yra numatomi Lietuvos valdžiai, kokie premjero vizitai, pokalbiai su ES valstybių vadovais dėl energetikos problemų buvo ar yra numatyti jo darbotvarkėje? Apie tai nežino niekas, o užsienio ekspertai pataria būti itin aktyviems Europos Sąjungoje — kelti problemas, kurios mums iškyla, veikti ne tik per Briuselį, bet ir per tas valstybes, kurios vykdo kitokią politiką ir tiesiogiai bendradarbiauja su Rusija. Kad ir per Vokietiją, Prancūziją. Kokie buvo premjero žingsniai šiuo aspektu? Mes negirdėjome. Šitokia pozicija mūsų netenkina.

Taigi, svarstyti, diskutuoti yra apie ką. Deja, ši valdancioji dauguma dirba visiškai priešinai — diskusijų nėra, sprendimai priimiami slapta, visuomenė neinformuojama, politinės jėgos netelkiamos bendram darbui, kad grėsmės, įvardintos Vyriausybės atsakaitoje ir patvirtintos Seime, būtų įveiktos.

Rusijos Teisingumo ministerijos laiškas dėl operacijų su „Jukos“ akcijomis uždraudimo
Žinoma tik tiek, kad laiške

kuriame aiškiai nurodyta, kur ir kaip atliekamas Valstybės himnas. Pasilinksminimo vietoje, kur yra pardavinėjami alkoholiniai gėrimai, mūsų įsitikinimu, sudaromos palankios sąlygos „Tautiška giesmė“ tapti pajaukos ir nepagarbos valstybei objektu. Tokiu būdu netgi kelios vietos pažeidžiamas anksčiau minėtas įstatymas.

Prašome pramogų verslo atstovus išimti iš karokės meniu sąrašo Lietuvos valstybės himną, o atsakingas institucijas sergėti įstatymo vykdymą.

Mindaugas Lingė
LKD JS pirmininkas

Dėl palankių sąlygų sudarymo LR himnui tapti pajaukos objektu
Lietuvos krikščionių demokratų jaunimo sekcija džiaugiasi, kad dainingoji Lietuvos tauta įvairiausiomis priemonėmis skatinama dainuoti. Šiuolaikinės technologijos leidžia pasilinksminimo vietoje, klubuose ir kavinėse patiems dainuoti karokes konkursuose, kai leidžiamos dainų melodijos su ekrane matomais žodžių tekstais, o patiam dainuojančiam bereikia tik pataikyti į taklą.

Taciau mus neramina, kai į pasirenkamų dainų sąrašą yra įtraukiamas Lietuvos Respublikos himnas. Valstybės himno atlikimo tvarką reglamentuoja LR Valstybės himno įstatymas,

Rusija remiasi Teisinės pagalbos sutartimi. Laiškas yra slepiamas nuo visuomenės. Kažkodėl mūsų Teisingumo ministerija nusprendė dokumentą nuslepti ir nekomentuoti galimų reagavimo variantų iki Vyriausybės vadovo atostogų pabaigos, užuot leidusi svarstyti teisei Lietuvos visuomenei. O premjero A. Brazausko pirminė reakcija — net negavus laiško, aimanuojant, kad teks prašymą vykdyti — buvo iš esmės klaidinga ir naudinga tik Rusijai. Atkreiptinas dėmesys į svarbią nuostatą, įtvirtintą 1992 metų sutartyje, 18 straipsnyje „Atsakymas teikti teisinę pagalbą“ sakoma: „Teisinė pagalba ne teikiama, jeigu jos teikimas gali pakenkti, susitaranciosios šalies, kuriai pateikiamas prašymas, suverenitetui ar saugumui arba prieštarauja pagrindiniams jos įstatymų principams“.

Toks Rusijos prašymas būtų visiškai nepriimtinas, nes „Jukos“ byla yra politinė. Manau, kad mūsų Vyriausybė supranta aplinkybes, kuriomis buvo sudaužta „Jukos“, o, be to, tai prieštarauja LR pripažintam nuosavybės neliečiamumo ir apsaugos principui. Taigi nėra taip, kaip A. Brazauskas iš anksto pasakė, kad mes keliam rankas prieš tokį Rusijos teisingumo ministerijos prašymą. Aš kviesčiau visuomenę, taip pat ir teisinę visuomenę, teikti pasiūlymus mūsų Vyriausybei, kaip ji turėtų reaguoti į šią situaciją. Tema tikrai verta diskusijų.

Už ką Kazimira Prunskienė gauna Rusijos titulus?
Mūsų frakcijos nariai kreipėsi į K. Prunskienę, kad ji pati inicijuotų visų dokumentų, esančių Ypatyngajame archyve ir susijusių su jos asmeniu, viešinimą, tačiau atsako nesulaukėme. Abejotinai teismo sprendimu buvo pakeistas požiūris į jos ryšius su KGB. Aš vis dėlto manyčiau, kad tie dalykai yra susiję su „titulais“. Ne kiekvienam Rusija juos teikia. Matyt, atsiųsiant už uolų darbą Rusijai per tuos 15 metų, titulus ir buvo suteiktas.

Aš tik taip galiu vertinti. Ar jos darbas naudingas Lietuvai, turi spręsti žmonės. Man atrodo, kad ne. Aš jau esu kalbėjusi, kad dokumentų Ypatyngajame archyve yra ne tik iš sovietmečio laikotarpio, yra įdomių dokumentų, kurie sudėti į vieną knygėlę apie K. Prunskienės veiklą 1991 metais. Tai — santykiai su Klugeriu, kelionės į Vokietiją, bandymai kurti opoziciją ir pan. Jie, matyt, taip pat gulė į sprendimus teikiant titulus.

Po to, kai „krito“ R. Pakšas, kai iš dalies „krito“ Viktoras Uspaskich, kas gi kituose prezidento rinkimuose bus Rusijos kandidatai? Lietuvos prezidentas? Rusija visada turėjo savo kandidatus. Ar tai bus K. Prunskienė, ar tai bus nauji žmonės?

Birželio 26 d.
Santykiai tarp lietuvių ir vokiečių batalione vis labiau aštrėja. Šiandien keliolika I kuopos lietuvių nėjo dirbti, už tai popiet iš jų buvo atimtos virtuvės maisto kortelės. Kuopos lietuvių streikavo ir nėjo atsiminti net sauso davinio. Be to, rytoj žada neiti į darbą visi. Kai kurie išranda savo būdą „atsitaisyti“ ant vokiečių, ypač ant tų, kurie gyvena sumaišyti su lietuvišiais. Jei tik vokiečiai ką nors pasakys nepatinkamo lietuviams, kambario lietuviškoji įgula pakelia triukšmą, chorą šaukdami „duot, duot vokiečiui!“ Petras Tutlys, tačiau, pilsitė arbatą į vyno butelius, žadėdamas ją su kitais „gerti“ per visą naktį ir triukšmauti, neleidžiant vokiečiams miegoti.

Globos karininkas gavo iš norvegų žinią, kad mūsų abu pasiūlyti prašymai dėl atsisakymo nuo vokiečių, perduoti aukštesnėms instancijoms. Norvegų leitenantas, atnešęs žinią apie mūsų prašymų eigą, sakė, kad jie tikisi, kad atsisakymas busias po kelių dienų padarytas.

Mūsų kuopos vokiečiai skiepijami nuo šiltinės, bet man pasiteiravus, kada bus skiepijami lietuvių, buvo pasakyta, kad neturima tiek daug vaistų.

Šiandien trims „prekiautojams“, kurie mainė su rusais cigaretes ir degtinę į duoną, norvegų policija atėmė cigaretes ir degtinę, bet duoną, kurią jau buvo išmainė — paliko. Pagal tą mainėvų pasakymus, norvegai rusus tiesiog vyte nuvijo, kai lietuvių tik paklausė — atėmė cigaretes bei degtinę — ar jie nežina, kad su rusais bendrauti draudžiama?

Nepasisekimas lydėjo ir Gedą Bateiką. Jis užkalbino norvegaitę ir prašė, kad šį jam nupirktą porą anglų kalbos vadovėlių (Gedas neblogoi pramokęs norvegiskai). Bet toji jam atkirtusi, to ji nedarysianti, kadangi jis talkininkavęs vokiečiams „naujosios Europos“ statyme, o be to, tų vadovėlių trūksta ir patiems norvegams...

Birželio 28 d.
I kuopos lietuvių streiką laimėjo. Vakar per pietus atėjęs kuopos vadas paprašė, kad vyrai eitų pasiimti pietus. Kortelės gražinamos. Sausas davinys atiduodamas už abi dienas. Lietuviai, iš

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Vis tos Lietuvos pašto problemos!

Tik paminėk Lietuvos paštą, ir kas nors išters su siaubingais pasakojimais apie savo artimiesiems siųstus laiškus, ar siuntinius. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, užsienio lietuviai nudžiugo, kad pagaliau galės palaikyti ryšį su artimaisiais tėvynėje be jokios cenzūros ar baimės. Žinodami, kad pokomunistinėje šalyje „vargas lapoja“, daugelis geraširdiškai pradėjo kinsti ir laiškus ir po vieną kitą doleri. Juk taip visais laikais buvo, kai dėdės ar tetos iš Amerikos ir laiškus įdėdavo savo gimnaziams pinigų ir jie visuomet pasiekdavo adresatus. Nors ir anais laikais Lietuvoje buvo daug skurdo, daug pagundų „patikrinti“ laiškus iš Amerikos ir pasisavinti dolerius, bet visi retai kas drįsdavo atplėsti svetimą laišką.

A, bet anuomet nebuvo sovietinio stiliaus daugiabučių, cementinių „dėžių“ ir tamsių, dvokiančių laiptinių, kur joks užraktas negali apsaugoti pašto dėžutės nuo „ilgapirščių“. Ne buvo tiek daug nesąžiningų pašto tarnautojų, pratusių prie labai paprastos taisyklės: jei randi, pasisavink.

Netrukus buvome perspėti nedėti į laiškus dolerių, nesistiepti brangių daiktų siuntiniuose. Užsienio lietuviai ne tik tų perspėjimų paklausė (bent daugumas), bet išvystė visai naują pašto pasiuntimo sistemą: jei koks pažįstamas keliauja į Lietuvą, apkrauti jį laiškais ir kitais daiktais. Kol kas ši sistema gerai veikia, tik būtina parinkti patikimą „pašto kurjerį“, kuris laiškus perduos.

Pasirodo, kad Lietuvos pašto problemos dar vis neišspręstos. Štai naujoji Lietuvos kunigaikštienė, geriau žinoma, kaip valstybės žemės ūkio ministrė, praėjusią savaitę susijaudinusi skundėsi, kad paštas — ir ne bet koks, o diplomatinis — atidavė jai asmeniškai siunčiamą dėžę ir visų pirma informavo žiniasklaidą apie siuntinio turinį, o tik po to jai atidavė. Užsienio reikalų ministerija tuoj šoko ginti savo diplomatinį tarnybų ir tvirtinti, kad siunta nebuvo perduota diplomatinio pašto, tad joks konsulas, ar net tos įstaigos šlavėjas, nėra

vertas kunigaikštienės priekaištų.

Kas gi toje paslaptingoje dėžėje buvo? Anot URM, siunta susidėjo iš eilinio polietileno maišelio, į kurį buvo įdėta „atvira lygintuvo dėžutė“. Galbūt pareigūnai pamane, kad žemės ūkio ministrei iš Sankt Peterburg (Rusijoje) kažkas atsiuntė naują lygintuvą. (Sovietų okupacijos metais daug kartų lietuviai girdėjo pasigyrimus, kad Rusijoje „viskas pagaminta geriau“). Ir kam galėjo ateiti į galvą, kad kukliame siuntinėlyje buvo ordinarai, siunčiami Sankt Peterburg įsikūrusios Tarptautinių asmenybės rūmų organizacijos, kuri neseniai Kazimirai Prunskienei ir jos šeimos nariams suteikė kunigaikščių titulų...

„Siuntinio klajonėmis“ jau susidomėjo ir Seimo Užsienio reikalų komitetas. Dabar, be abejo, prasidės tyrimai, galbūt bus sukurta nauja komisija ar komitetas žemės ūkio ministro pašto „nuklydimui“ tirti. Tam tikra Seimo narių dalis turės pašalinį užsiėmimą ir galės pasiteisinti, kad nedalyvauja svarbiuose posėdžiuose, neturi laiko pasirūpinti tuos seimūnus išrinkusių piliečių reikalais...

I debatus netruko įsijungti ir buvęs trumpalaikis Lietuvos prez. R. Pakšas, su kurio žodžiais turbūt kiekvienas užsienio lietuvis, bet kada klaidžiojęs Lietuvos pašto biurokratijos labirintuose, bematant sutiktų: „Akivaizdu, kad visuomenėje, kur taip įžūiai elgiamasi net su aukštųjų pareigūnų korespondencija, eiliniams piliečiams nebelineka jokių vilčių“...

Vadinasi, iš kunigaikštienės Kazimiros problemų gali išplaukti ir naudingų reformų: galbūt Lietuvos paštas pradės sąžiningiau atlikti savo pareigas ir mums nebereikės ieškoti „privatų kurjerių“, kai norėsime pasiųsti sveikinimą, ar eilinių laiškelį savo artimiesiems tėvynėje. Taip pat reiktų gerą žodį pasakyti ir Sankt Peterburg organizacijai, dalinanciai titulais: panaudojant seną laidytuvo dėžutę, net ir garbingiems ordinams siųsti (kaip čia sakoma — „recycling“), parodo šios organizacijos rūpestį gamtos. Tokiu kilniu pavyzdžiu galėtų ir daugelis pasekti.

VIENO GYVENIMO FRAGMENTAS

BRONIUS ŽALYS

Nr. 30

Birželio 26 d.
Santykiai tarp lietuvių ir vokiečių batalione vis labiau aštrėja. Šiandien keliolika I kuopos lietuvių nėjo dirbti, už tai popiet iš jų buvo atimtos virtuvės maisto kortelės. Kuopos lietuvių streikavo ir nėjo atsiminti net sauso davinio. Be to, rytoj žada neiti į darbą visi. Kai kurie išranda savo būdą „atsitaisyti“ ant vokiečių, ypač ant tų, kurie gyvena sumaišyti su lietuvišiais. Jei tik vokiečiai ką nors pasakys nepatinkamo lietuviams, kambario lietuviškoji įgula pakelia triukšmą, chorą šaukdami „duot, duot vokiečiui!“ Petras Tutlys, tačiau, pilsitė arbatą į vyno butelius, žadėdamas ją su kitais „gerti“ per visą naktį ir triukšmauti, neleidžiant vokiečiams miegoti.

Globos karininkas gavo iš norvegų žinią, kad mūsų abu pasiūlyti prašymai dėl atsisakymo nuo vokiečių, perduoti aukštesnėms instancijoms. Norvegų leitenantas, atnešęs žinią apie mūsų prašymų eigą, sakė, kad jie tikisi, kad atsisakymas busias po kelių dienų padarytas.

Mūsų kuopos vokiečiai skiepijami nuo šiltinės, bet man pasiteiravus, kada bus skiepijami lietuvių, buvo pasakyta, kad neturima tiek daug vaistų.

Šiandien trims „prekiautojams“, kurie mainė su rusais cigaretes ir degtinę į duoną, norvegų policija atėmė cigaretes ir degtinę, bet duoną, kurią jau buvo išmainė — paliko. Pagal tą mainėvų pasakymus, norvegai rusus tiesiog vyte nuvijo, kai lietuvių tik paklausė — atėmė cigaretes bei degtinę — ar jie nežina, kad su rusais bendrauti draudžiama?

Nepasisekimas lydėjo ir Gedą Bateiką. Jis užkalbino norvegaitę ir prašė, kad šį jam nupirktą porą anglų kalbos vadovėlių (Gedas neblogoi pramokęs norvegiskai). Bet toji jam atkirtusi, to ji nedarysianti, kadangi jis talkininkavęs vokiečiams „naujosios Europos“ statyme, o be to, tų vadovėlių trūksta ir patiems norvegams...

Birželio 28 d.
I kuopos lietuvių streiką laimėjo. Vakar per pietus atėjęs kuopos vadas paprašė, kad vyrai eitų pasiimti pietus. Kortelės gražinamos. Sausas davinys atiduodamas už abi dienas. Lietuviai, iš

savo pusės, pasizadėjo dirbti, bet su sąlyga, kad tik stovyklos rajono ribose ir kad padarius darbą būtų galima eiti į kambarius, nepaisant nustatytų darbo valandų.

Šįryt lietuvių į darbą skirstė Balys Pakštas — kam malkas pjauti, kam vandenį vežti ir t.t. Darbas per porą valandų buvo padarytas ir vyrai visą dieną kaitinos sauleje.

Per pietus sužinojome, kad iš III kuopos šįryt pabėgo dar 5 vyrai į Švediją, būtent: Jankus, abu Vaseriai, Mažonas ir dar vienas — tai jau iš viso 11. III kuopos buv. vadas kpt. Hanemann šįandien išvežamas į nubaustų karininkų stovyklą.

Tadas vėl kaip reikiant „pasidarbavo“. Maž kažkas kažkur skaitė, kad angliai verbuoja savanorius į japonų frontą. Tada prie to dar pridėjo, kad savanoriai verbuojami ir iš svetimų šalių vokiečių kariuomenėje, o aš esąs paskirtas iš štabo sudaryti sąrašus norinčių vykti. Na, ir pradėjo pas mane plaukti avantiūristinio kraujo vyrukai. Žinoma, pirmoji eilė Ralys su Tutliu.

Šiandien, 19 val., pirmoji anglų kalbos pamoka. Dėsto vienas grandinis iš ryšininkų dalinio. Kursai truksią 2 mėnesius. Pasiutusiai sunkus tarimas ir skaitymas — bijau, kad nenulūžčiau liežuviu. Iki rytdienos pamokos turime išmokti 23 žodžius, kelias gramatikos taisykles ir parašyti 5 sakinius angliskai.

Ranka nepratus, bet palengva ant sąsiuvinio lapo išsitiesia pirmi angliskai sakiniai: „The trees are green. The father and sisters are in the wood...“

Birželio 30 d.
Vakar iš ryto buvome paskirti darbui į Rognan pajordę valyti ten sumestų ir bangų į krantą suneštų šiukšlių. Darbą prižiūrėjo ginkluotas norvegas sargybinis. Sunkvežimiu važiuojant su šiukšlėmis į miestuko pakraštį, prie šoferio irgi sėdasi sargybinis. Turiau progos prisidurti į norvegų kareivius. Tai daugiausia jauni vyrai. Jų pilka, atlaužtom švarkų apykaklėmis uniforma, sujuosta geltonos odos diržu, atrodo gana gražiai. Ant dešinėsios rankovės, ties petim užsiūtas baltų raidžių užrašas „Norge“, ant kairės — norvegų valstybinė vėliavėlė. Bus daugiau.

MYLĖK!

**IONAS KAZIMIERAS
BURDULIS**

Nuo mažens įpratau manyti, jog pasaulis priklauso man. Šalis, miestas, gatvė, namas, kur aš gyvenu, priklauso man. Mano tauta, mano šeima, draugai, mano ryšiai, — viskas yra mano ir man priklauso. Aš jais naudojuosi, kai man to prireikia, pagal prigimtine teisę ar kaip nors kitaip, nežinau — man tai niekad nerūpėjo. Kodėl? O argi kas nors dėl to kvadrina sau galvą?

Bet atejo diena, kai aš su dideliu širdies skausmu pajutau, ne — suvokiau, jog tą pasaulį negrįžtamai praradau. Tas pasaulis, kuris prieš keletą dienų dar buvo mano nuosavybė, jau praėjo. Aš jau kitame pasaulyje. Pasaulyje be Jono Pauliaus II. Jis jau nebeplanckys manęs Lietuvoje, ir aš jo aplankyti taip pat nebegalėsiu. Tačiau jis su manim kalbasi, dalijasi savo mintimis, ir aš jaučiu, jog galiu jį klausytis, išgirsti į jas įdėtą prasmę, ją suvokti ir priimti kaip maksimą savo ateities gyvenimui.

Aš vis ieškau atsakymų į seniai rūpinus klausimus. Regis, kiek kartų juos buvau suvokęs, bet jie vėl ir vėl išskyla, kiekvieną kartą vis kitose situacijose naujai, ir aš pradėdau suprasti, jog surasti atsakymai nėra absoliutūs. Jie neegzistuoja, tie universalūs principai, kurie leistų užbaigti ieškojimą ir pasakyti: čia atsakymas, nusiramink!

O vis dėlto, jie egzistuoja, tie universalūs principai, tik ne kiekvienam ieškotojui lemia juos surasti. Ir kiekvienas, atradęs tiesos trupinėlį, jį perduoda kitam ieškotojui, kuris darbą tęsia toliau.

Šia prasme Jonas Paulius II nėra paprastas tiesos ieškotojas. Paėmęs į ranką jo veikalą „Asmuo ir veiksmas“ (Vilnius, Aidai, 1997, vertė R. Pleckaitis), negreit supratau, kas mane nustebino. Filosofijos veikalas, kuris beveik nereikalauja iš skaitytojo specialaus filosofinio pasirengimo — kaip tai apskritai įmanoma? Bažnyčios tėvo veikalas, kuriame nėra teologinių dogmų — kaip tai gali būti? Skačiau ir mažiau, — ką norėjo pasakyti Karolis Vojtyla savo veikalui?

Visų pirma, autorius man suprantamai išaiškino pagrindinį antropologijos ir etikos santykį. Tik veikime aš atsisakiau dūju pasauliui kaip asmuo ir tik veikime aš įtvirtinu savo moralumą. Tik sąmoningas mano veikimas pasauliui turi prasmę, su sąmone glaudžiai bendradarbiauja visas mano žmogiškas pažinimas — aktyvus supratimo galia ir veiksmingumas. Mano sąmonė yra sąlygota tos galios veiksmingumo.

Nuo žinojimo, kurį įgijau bei turu ir kuris informuoja mano sąmonę turinio ar reikšmės požiūriu, aš turiu skirti sąvaziną. Aš turiu suprasti, jog tai yra manęs paties supratimas, objekto, kurio esu aš pats sau, pažintinė įžvalga. Są-

vaziną ir sąmonę glaudžiausiai susieina ir kartu tarsi išsiskiria, nes sąmonė, būdama subjektyviame suviejime su „aš“, nėra ji ji orientuota pažintinė prasme kaip į objektą. Ji netgi „aš“ kaip objekto atžvilgiu yra neutrali. Savizinos ir sąmonės junginį tenka pripažinti savo asmens vidinio gyvenimo pusiausvyros pagrindiniu veiksmu, ypač kalbant apie asmens intelektualinę struktūrą. Žmogus yra objektas, pats sau kaip subjektui ir sąmoningame atspindėjime taip pat nepraranda objektyvios reikšmės.

Kiekvienas žmogus, net ir aš pats, yra duotas visuminiu arba paprastu patyrimu kaip individuali reali būtis, kaip egzistavimo ir veikimo subjektas. Kartu kiekvienas žmogus yra duotas sau pats kaip konkretus „aš“ — duotas tiek savimone, tiek sąvazine. Sąmonė, būdama tos būties, kuri yra „aš“ aspektas, bet ir esminis matmuo arba realus momentas, įžengia į patį realią tos būties, kuri yra žmogus, sandarą, jei norima proporcingai išryškinti šios būties subjektyvumą „aš“.

Sąmonė atveria priėjimą prie žmogaus dvasiškumo, mums teikia tam tikrą jo įžvalgą. Žmogus dvasiškumas reiškiasi sąmone, jo pagrindas, lyg jo šaknis, yra už betarpiško patyrimo ribos. Jos pasiekiamos protu, tačiau pats dvasiškumas turi savo patyriminę išraišką, atsisakidžia savo aprašymais. Antra vertus, save ir visą kas jame yra, visą savo „pasaulį“ žmogus išgyvena racionalumo rėmuose, nes sąmonės prigimtis yra racionali, intelektualinė, nors ji taip pat lemia išgyvenimų prigimtį ir tam tikrą prasmę jų lygi žmogui.

Veiksmas ir moralinės vėrtės objektiškai priklauso realiam subjektui — žmogui — kaip jų veiksnys: jie yra tiesiog tikrovė, susieta su šiuo subjektu nuo jo priklausoma. Kartu tiek veiksmas ir tiek jį atitinkantios vėrtės, geris arba blogis, visiškai subjektiškai funkcijonuoja išgyvenime, kurį sąmonė sąlygoja savo refleksyvia funkcija, o ne tik atspindi, remdamasi sąvazine. Taigi, sąmonė pilnai dalyvauja nepaprastoje žmogaus vidinėje dramoje — gerio ir blogio dramoje, išsipildančioje veiksmuose, o per veiksmus — asmenyje.

Sąmonė atspindi žmogaus savąjį „aš“ ir jo veiksmus ir kartu leidžia jam išgyventi šį „aš“, išgyventi save ir savo veiksmus. Vienaime ir kitame kaskokiu būdu glūdi ir jo kūnas. Šiuos išgyvenimus lydi atspindėjimas sąmone, dėl to jiems vadovauja sąvaziną. Jautimo pasaulio objektyvus turtingumas yra žmogui, esančiam ne tik mastancia, bet ir jautiančia butybe. Jautimai yra diferencijuoti ne tik kiekybiškai, bet ir kokybiškai — šiuo

atžvilgiu sudaro tam tikrą hierarchiją. Kokybiškai aukštesni jautimai dalyvauja žmogaus dvasiniame gyvenime. Žmogiškasis emotyvumas yra specifinė psichikos savybė: visos emocinės žmogaus gyvenimas turi didelę reikšmę formuojantis žmogaus veiksmams.

Savizinos uždavinys šiuo požiūriu yra esminis ir todėl toks svarbus jos veiksmingumui. Atrodo, kad sąmonė pati veikia nepavaldi veiksmingumo dėsnams. Visą veiksmingąją sąmonės pobūdį tartum pasiima savizina. Ji turi dirbti, kad neleistų sąmonės emocionalizacijos. Jautimai subjekte, kuris yra žmogus, tartum banguoja, — kartais pakyla, kartais nukrinta, o svarbiausia, įgyja jėgą.

Žmogus savo moralinę vėrtę formuoja veikdamas — tuo būdu dar labiau pasitvirtina faktas, kad veikiantysis žmogus formuoja savo veikimą, veiksmą. Tai pakankamai parodo, kad žmogus veiksmas jis yra kartu ir jo kūrybiškumas — jo pirmoji medžiaga yra pats žmogus. Žmogus savo veikimu pirmiausia formuoja patį save. Iš to išplaukia, jog veiksmas visada yra tam tikras žmogaus pasyvumo suvaldymas.

Santykis tarp veikimo ir veikiantiesios būties nusako mas paprastu egzistenciniu teiginiu — siekiant veikti, pirmiau reikia egzistuoti. Dvi visumos — „žmogus egzistuoja“ ir „žmogus veikia“ — skiriasi realiai, nors žmogus, kuris egzistuoja ir kuris veikia, yra tas pats. Aiškiai matome, kad esama veikimo ir veikėjo savitos sąsajos. Ši sąsaja neleidžia sąvokai vartojant prigimties sąvoką. Prigimtis yra ne kas kita kaip to, kuris veikia (veikiantysis) platesnė prasme gali ir nebūti žmogus, ir jo veikimo esminės sąsajos pagrindas.

Žmogus, veikdamas tam tikrą kryptimi, kryptingai patį save. Kitaip sakant, žmogus nuolat išgyvena savo paties tapumą. Tapimas yra tai, ką galima suprasti kaip žmogaus dinamizmą (jo veikimo ar vyksmo jėgą) aspektą, kuris yra nukreiptas į žmogų kaip šio dinamizmo subjektą. Kartą pradėjus subtiliai egzistuoti žmogus viskuo, ką veikia, ir viskuo, kas jame vyksta, kartu tampa vis labiau „koks nors“ ir vis labiau „kas nors“. Tokiu jis tampa pirmiausia savo veiksmais, sąmoningų veikimų. Ši žmogaus tapimo forma numato veiksmumą arba asmeniui būdingą priežastinį poveikį. Šio priežastinio poveikio vaisius yra moralė — kaip griežčiausiai egzistencinė tikrovė, susijusi su asmeniu kaip savo būdingu subjektu. Žmogus savo veiksmais, savo sąmoningų veikimų tampa geras arba blogas moraline prasme.

Asmens pažinimas eina per veiksmą ir kartu yra veiksmo pažinimo kelias. Nes veiksmas yra ne tik asmens įžvalgos priemonė ar specialus pagrindas, bet taip pat atsisakidžia protiniam pasaulio objektyvum turtingumas yra žmogui, esančiam ne tik mastancia, bet ir jautiančia butybe. Jautimai yra diferencijuoti ne tik kiekybiškai, bet ir kokybiškai — šiuo

požiūriu. Jvairiais aspektais analizuodami veikimą, galiausiai prieisime tą faktą, kad kiekvienas veikimas pasižymi personalistine ar asmenine veiksmo vėrte. Ši vėrtė skiriasi nuo visų moralinių vėrtių, kurios visada yra atlikto veiksmo vėrtės, o kyla iš ryšio su norma. Ši vėrtė glūdi faktė, kad „žmogus veikia“ savitu būdu. Personalistinė žmogaus veiksmo vėrtė, t.y. asmeninė vėrtė, yra speciali ir drauge labiausiai

pagrindinė paties asmens vėrtė išraiška. Svarbus klausimas: koks yra veikimo „kartu su kitais“ fakto santykis su personalistine veiksmo vėrte?

Iš to klausimo kyla daug klausimų, kurių reikšmė gali būti atrasta kitomis analizėmis. Kaip žmogus, veikdamas „kartu su kitais“, įvairiuose ryšiuose tarp žmonių ar visuomeniniuose ryšiuose save realizuoja? Kaip jo veiksmas tada išsaugo tą sąsają su asmeniu, kuri apibrėžiama kaip veikianties asmens transcendencija? Tą, kuri apibrėžiama kaip veikiantio asmens integracija? Kaip veikimo „kartu su kitais“ fakto ribose jo veiksmas išsaugo tą vėrtį hierarchiją, kuri kyla tiek iš transcendencijos, tiek iš integracijos? Niekas neabejoja, jog žmogus yra protingos prigimties individas ir kad jis „visuomeninės prigimties“. Tačiau klausime, ką visa tai reiškia veikimo, t.y. veiksmo dinaminės koreliacijos su asmeniu aspektu. Sąvoka „dalyvavimas“ reiškia bendradarbiavimą, veikimą „kartu su kitais“. Ji plačiai žinoma ir taikoma kasdienybėje, tačiau turi ir filosofinę prasmę, kuri implikuoja ir šio dalyvavimo pagrindus. Mums svarbus tie pagrindai, kurie glūdi asmenyje. Trumpai galima būtų rezumuoti, kad žmogus, veikdamas kartu su kitais, šiame veikime išsaugo savo veikimo personalinę vėrtę ir kartu realizuoja tai, kas kyla iš veikimo bendrumo. Galima sąkiyti, kad dalyvavimo dėka žmogus, veikdamas kartu su kitais, išsaugo visa tai, kas kyla iš veikimo bendrumo, ir kartu būtent tuo realizuoja savo veikimo personalinę vėrtę. Visai tai, kas determinuoja personalinę veiksmo vėrtę, taigi patį jo atlikimą, ir jame glūdinčią asmens transcendencijos bei integracijos realizaciją, ne tik išsaugoma, bet ir tiesiog realizuojama būtent dalyvavimo dėka. Personalistinės vėrtės apribojimas kartais siekia tiek toli, kad būna jau sunku kalbėti apie veikimą „kartu su kitais“ asmens autentiškų veiksmų prasme. Kraštutinį atvejį pateikia vadinamoji minios psichologija, kai tas „vyksmas“ visiškai nekontroliuojamas apima didelę žmonių grupę.

Veikime „kartu su kitais“ atskleidžiame dalyvavimo principą kaip esminį bruožą ir drauge kaip specialų teisės ir privalejimo šaltinį. Tai teisė realizuoti asmeniui priklausantį veiksmą ir drauge priimti jo rezultatus. Tai teisė realizuoti asmeniui priklausantį veiksmą ir drauge priimti jo rezultatus. Tai teisė realizuoti asmeniui priklausantį veiksmą ir drauge priimti jo rezultatus.

Veikime „kartu su kitais“ atskleidžiame dalyvavimo principą kaip esminį bruožą ir drauge kaip specialų teisės ir privalejimo šaltinį. Tai teisė realizuoti asmeniui priklausantį veiksmą ir drauge priimti jo rezultatus. Tai teisė realizuoti asmeniui priklausantį veiksmą ir drauge priimti jo rezultatus.

Veikime „kartu su kitais“ atskleidžiame dalyvavimo principą kaip esminį bruožą ir drauge kaip specialų teisės ir privalejimo šaltinį. Tai teisė realizuoti asmeniui priklausantį veiksmą ir drauge priimti jo rezultatus. Tai teisė realizuoti asmeniui priklausantį veiksmą ir drauge priimti jo rezultatus.

Individualizmas tai daro izoliuodamas asmenį — izoliuodamas jį nuo gerio ir blogio. Šioje sampratoje individo geris įgyja tiesiog priešišką kitam individui ir jo gerui, bent jau „savausaugos“ ir gynybinį pobūdį — nėra tokios savybės, kuri įgalintų asmenį save realizuoti veikiant „kartu su kitais“. Dalyvavimo neigimas yra individualizmo priešingo požiūrio sekmuo. Totalizme dominuoja poreikis apsaugoti nuo individo, kuris laikomas pagrindiniu bendruomenės ir bendrojo gerio priešu. Kadangi manoma, jog individe glūdi tik individualaus gerio siekis ir nėra jokio polinkio save realizuoti veikime ir egzistavime „kartu su kitais“, jokios dalyvavimo savybės, tai kiekvienas bendrasis geris gali atsirasti tik apribojant individą. Individualizmui rūpi individo gerio apsauga nuo bendruomenės, o totalizmui — apsaugojimas nuo individo savitai

suprasto bendrojo gerio vandan; abiejų mąstymo ir elgesio sistemų pagrindą sudaro identiška mąstysena apie žmogų.

Dalyvavimas veikiant „kartu su kitais“ įmanomas tik tokioje bendruomenėje, kuri lieka glaudžiai ryšyje su asmens patyrimu, kuri pripažįsta asmens veikimo personalistinę vėrtę. Tokioje bendruomenėje dalyvavimas kaip asmens savybė yra drauge savitas ir esminis jos bruožas. Dėl šios savybės asmuo ir bendruomenė tartum sauga, o ne yra vienas kitam svetimi ar priešiški.

Solidarumo nuostata vis dėl to nepašalina galimybės priešintis. Priešinimasis iš esmės suderinamas su solidarumu. Tas, kuris priešinasi, nepašalina iš dalyvavimo bendruomenėje, neatsisako, savo pasirengimo veikti bendrojo gerio labui. Priešinimosi turinys yra tik bendrojo gerio sampratos būdas ir pirmiausia jo išgyvendinimo būdas, ypač dalyvavimo galimybės požiūriu. Įvairių buvusių ir esamų priešinimosi žmogaus egzistavimo ir veikimo „kartu su kitais“ sferoje patyrimas moko, kad žmonės, kurie priešinasi, nenori palikti bendruomenės. Tiesiog priešingai, ieško savo vietos bendruomenėje — ieško dalyvavimo ir tokios bendrojo gerio sampratos, kad galėtų geriau, pilniau ir veiksmingiau dalyvauti bendruomenėje. Įvairūs pavyzdžiai rodo, kad žmonės priešinasi, tad laikosi priešinimosi nuostatos dėl to, jog jiems būtent rūpi bendrasis geris.

Bendrasis geris turi iš esmės suteikti laisvą solidarumo nuostatai, tačiau jie negali užsikleisti nuo priešinimosi ir nuo jo atsiriboti. Tokioje žmonių bendruomenės ir dalyvavimo struktūroje labai deramai iškilis dialogo principas. Čia ypač svarbi ta jo reikšmė, kuri gali būti taikoma formuojant ir gilinant žmonių solidarumą, taip pat priešinimąsi. Nes dialogo principas įgalina priešinimosi situacijoje išgauti tai, kas yra teisinga ir derama, palikdamas nušalėję grynai subjektyvias nuostatas ar nusiteikimus. Šios nuostatos ir nusiteikimai būna įtampos, žmonių konfliktų ir kovos žarija. O visa tai, kas teisinga ir derama, visada asmeniui pagilina ir bendruomenę praturtina. Reikia pripažinti dialogo principą, nepaisant sunkumų, su kuriais susiduriama jį įgyvendinant.

Greta paminėtinų principų būtina paminėti ir priesaką „mylėk“. Mylėk savo artimą! Šis priesakas visiškai dera bendruomenėje greta kito — dalyvauti „kartu su kitais“. XIX ir XX a. filosofija susvetimėjimą suprato kaip žmogiškosios vėrtės praradimą, būtent tos vėrtės, kurią apibrėžė kaip personalistinę. Veikimo ir egzistavimo „kartu su kitais“ sferoje tai gresia būtent tada, kai pats dalyvavimas bendruomenėje užgožia ir riboja dalyvavimą „kitų“ žmoniškumė; tada, kai susilpnėja tų esminė subordinacija, kuri žmonių bendruomenėje suteikia žmoniškumo kokybę. Priesakas „mylėk“ pirmiausia pabrėžia žmogaus veikimo ir egzistavimo „kartu su kitais“ tikrovės šviesiąją pusę. Meilės priesakas tai pat yra tikrasis matmuo, kuriuos sau turi kelti visi žmonės — asmenys ir bendruomenės, idant visos veikimo ir egzistavimo „kartu su kitais“ geris tikrai galėtų realizuotis.

Čia tik labai glaustai suminėjam, ką man paliko Jonas Paulius Didysis. Didis savo dvasia, didis savo meile. Aš žinau — jis mylėjo mane, jis mylėjo mus visus. Aš visada prisiminsiu gražiausią jo priesaką asmeniui ir bendruomenėi — „mylėk“.

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošė Aušrelė Sakalaite

Eightieth lesson. (Eityjeth lesson) — Aštuoniasdešimta pamoka.

Getting assistance. (Getting assistance) — Gauti pagalbą. **My ninety two year old mother, who lives by herself, fell in the tub and broke her hip.** (Maitinaitis, kuris gyvena vienas, kritęs vonioje ir susilaužė klubą.)

How is she doing, is she in the hospital? (Hau iz ši dūing, iz ši in tha hazpital) — Kaip jai einasi, ar ji ligoninėje? **She was able to dial nine one one number, an ambulance came and took her to the hospital.** (Šy uoz eibl tu dajal nain uon uon namber, en embjulens keim end tuk hior tu tha hazpital) — Ji pajėgė paspausti devyni vienas vienas numerį, atvyko greitoji ir nuvežė ją į ligoninę.

Lucky that she could get to a phone, otherwise she could not have gotten help. (Laky thet ši kud get tu e foun, atheruaiz ši kud nat hev gaten help) — Gerai, kad ji galėjo pasiekti telefoną, kitaip nebūtų prisiskaukusi pagalbos.

I know, but I don't know what to do when she is released from the hospital, I don't want her to be alone. (Ai nou, bat ai dont nou uat tu du uen ši iz rylst fram tha hazpital, ai dont uant hior tu by eloun) — Žinau, bet nežinau, ką daryti, kai ji bus išleista iš ligoninės, aš nenoriu,

kad ji būtų viena.

Have you thought about what your options are? (Hev ju thout ebaut uat jūr apšians ar) — Ar pagalvojai, kokius turi pasirinkimus?

Yes, she can live with us, or we can hire someone to stay with her, or she can live in assisted living quarters. (Jes, ši ken liv uith as, or ui ken hair samuon tu stei uith hior, or ši ken liv in asisted living kuaters) — Taip, ji gali gyventi su mumis, arba mes galime ją nors pasamdyti, kad pabūtų su ja, arba ji galėtų gyventi patalpose, kur gauna priežiūrą.

Have you asked her what she would like to do? (Hev ju eskd hior uot ši uod laik tu du) — Ar paklausėte, ką ji norėtų daryti?

Not yet, but we do know that she wants to stay in the house where she lived with dad and raised her family. (Nat yet, bat ui du nou thet ši uants tu stei in tha hauz uer ši livd uith ded end raizd hior femili) — Dar ne, bet žinome, kad ji nori pasilikti name, kur gyveno su tėveliu ir išaugino savo šeimą.

Then you have only one option, I hope that you can find someone reliable to stay with her. (Then ju hev onli uon apšian, ai houp thet ju ken faind samuon rylaijabl tu stei uith hior) — Tuomet jūs turite tikrai vieną pasirinkimą, aš tikiuosi, kad surasite patikimą žmogų, kuris galėtų su ja būti.

SKELBIMAI

SIŪLO DARBĄ

Reikalinga subrendusi moteris namų šeimininkės darbai profesionaliai šeimose namų ūkio priežiūra ir organizavimas, maisto gaminimas bei pagalbą mergaitės transportacija po pamokas. Būtina turėti savo mašiną, susikabinti angliskai ir turėti patyrimą Amerikoje. Darbas kasdien, nuo 1 iki 6 val. vak. Tel. 773-590-0006 po 7 val. vak.

Pro Care
Live-in companion for sick 25 yrs old girl. 6 days/\$720 (cash). Requirements: good English, American DL, legal (travel to Mexico), age: 21-25. Tel. 847-391-4164.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metų) Off. Mgr. Aukstė S. Kane, Vilma Jarušienė, Virginija Smukaitienė kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8634/773-581-8654

Ieškome auklės 2 mergaitėms. 10 metų ir 7 metų, Washington DC apylinkėse. Galima gyventi kartu ar atskirai. Tel. 301-251-9586 arba 301-251-0059; gvar@arols.com

NEKILNOJAMASIS TURTA

VIDA M. SAKAVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto pirkimas, pardavimas
708-889-2148

ISNUOMOJA

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$670-\$710; 2 mieg. — \$770-\$810. Tel. 630-910-0644. Jana.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

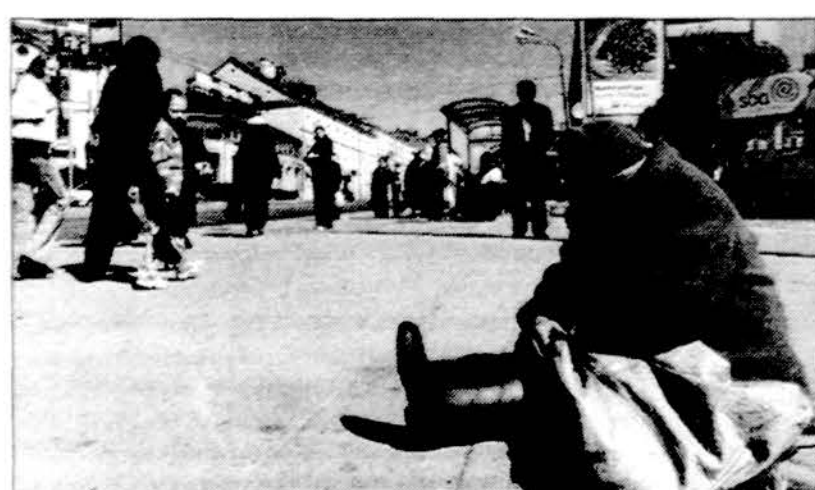
Auto Export
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Trucking
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Artimo meilę galime parodyti, išsprausdami pinigėlių ir suvargusių, benamio žmogaus delną... Eltos nuotrauka.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais).

EUROPA

LONDONAS

Anglijos Birmingham mieste trečiadienį buvo areštuoti keturi vyrai, siejami su mėginimais liepos 21 d. susprogdinti bombas Londone. Trys iš keturių sulaikytųjų buvo areštuoti viename bute. Suimdami ketvirtą asmenį, pareigūnai panaudojo elektros šoką sukeliantį ginklą. Britų naujienų agentūra „Press Association“ pranešė, kad vienas areštuotasis tikriausiai buvo tarp keturių asmenų, kurie ketvirtadienį Londone bandė susprogdinti bombas trijuose metropoliteno traukiniuose ir autobuse.

NIKOSIJA

Kipras pavadinimo „neįtikėtinu dalyku“ ES narystės siekiančios Turkijos ketinimą atidėti diplomatinį etniškai suskaldytos Kipro salos pripažinimą, kol nebus taikos sprendimo. Kipras, kuriam Europos Sąjungoje atstovauja tik graikų kilmės Kipro pusė, turi veto teisę ir nepaliko diplomatinio santykių su Turkija, kuri kaltinama daug kuo prisidėjusi prie salos suskaldymo 1974 m. Turkijos ministras pirmininkas Tayyip Erdogan pareiškė, esą negali būti Kipro pripažinimo, kol nėra tinkamos taikos sutarties tarp Kipro graikų bei turkų bendruomenių.

JAV

CAPE CANAVERAL

JAV erdvėlaivis „Discovery“ riadomodamas pakilo nuo platformos Cape Canaveral, Floridoje; prasidėjo pirmoji JAV misija po erdvėlaivio „Columbia“ katastrofos 2003 m. Dėl kuro jutiklio sutrikimo startas buvo atidėtas liepos 13-ąją. Dūmų ir liepsnų apgaubtas erdvėlaivis su septyniais įgulos nariais kilo aukštyn į ūkanotą dangų; raketinių variklių griaušmas drebinio langus ir žemę visame kyšulyje. Nepaėjus nė dienai po pakilimo, NASA specialistai emėsi nagrinėti nuotraukas ir vaizdo įrašus, nes pasigirdo įtarimų, kad erdvėlaivui kylant nuo jo atsiskyrė kažkokios detalės. Vis

dėlto manoma, kad per startą atsiskyręs gabalas buvo dalis prilipusio sniego, ir jokių erdvėlaivio pažeidimų nėra. Galutinai erdvėlaivio išorinis paviršius bus apžiūretas jam prisijungus prie Tarptautinės kosminės stoties.

NEW YORK

Teroristinio tinklo „al Qaeda“ vadovas Osama bin Laden planavo nupirkti didelį kiekį kulkinių, imaišyti į jį nuodų ir paroduoti JAV, kad nužudytų kuo daugiau amerikiečių. Tai rašo laikraštis „The New York Post“, remdamasis šaltiniais šalies federalinėje kovos su narkotikais tarnyboje. Tačiau šis sandoris žlugo, nes Kolumbijos narkotikų baronai galiausiai jo atsakė, pabėgė, kad gali žlugti jų rinka JAV. „The New York Post“ duomenimis, teroristai buvo užsibrėžę tikslą, kad žūtų dar daugiau žmonių nei per išpuolius New York ir Washington, DC, 2001 m. rugsėjo 11-ąją.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Irako ministras pirmininkas Ibrahim al-Jaafari ir JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld pasakė, kad susitarė dėl kai kurių „praktinių žingsnių“ siekiant sumažinti daugiašalio karinio kontingento Irake skaičių. „Greitai imsime priemonių dislokuoti Irako kariuomenę kai kuriuose šalies rajonuose, sakė Irako vyriausybės vadovas bendroje spaudos konferencijoje. — Tai reiškia, kad koalicijos pajėgų karių skaičius sumažės“. Jis pažymėjo, kad užsienio kariuomenės išvedimo terminas nenustatytas. Ji išvyks iš Irako „priklausomai nuo to, ar Irako pajėgos bus pasirengusios užpildyti vakuumą, kuris susidarys po išvedimo“. Dabar šioje šalyje yra apie 170,000 karių iš užsienio. Dauguma jų — amerikiečiai.

AFRIKA

SHARM EL-SHEIK

Egipto policija, mėginanti nustatyti sprogdintojus, kurie Raudonosios jūros kurorte per

išpuolius nužudė mažiausiai 64 žmones, iš keturių Sinajaus pusiasalyje gyvenančių šeimų paleidė DNR pavyzdžius. Policija, įtarianti, kad kai kurie sprogdintojai galėjo žūti, šiuos pavyzdžius palygins su DNR mėginiais, kurie buvo paimti iš sprogdimo vietose aptiktų žmonių liekanų. Pasak saugumo šaltinių, keturi vyrai, kurių šeimos davė DNR pavyzdžius, yra Moussa Badran, Ihab Mohamed Rabia, Osama al-Nakhlawi ir Khaled Musaid. Visi įtariamieji yra be-dūnų kilmės.

AUSTRALIJA

SYDNEY

Kelios pasaulio valstybės parengė slapta susitarimą dėl šiltnamio dujų efektą sukeliančių dujų emisijų ribojimo ir sieks šiuo dokumentu pakeisti jau galiojantį Kyoto protokola, rašo australų dienraštis „The Australian“. Tarp dokumentą derinusių valstybių yra JAV, Kinija, Indija, Australija ir Pietų Korėja. Pasak dienraščio, naujajam susitarimui pritarė valstybės, kurioms tenka 40 proc. pasaulinių tokių dujų emisijų. Dokumente ypatingas dėmesys skiriamas kenksmingų emisijų ribojimui ir naujausių technologijų naudojimui, galimybių naudotis šiomis technologijomis užtikrinimas visiems regionams. Skirtingai nuo Kyoto protokolo, kiekybiniai apribojimai naujajame susitarime nenustatomi.

AZIJA

MUMBAI

Maharashtra valstijoje Indijoje žemės nuosliaužos, kurias sukėlė dėl musoninių liūčių staigiai kilę potvyniai, nusisėdė mažiausiai 59 žmonių gyvybes. Valstijos administraciniame centre Mumbai dviem dienoms uždarytos mokyklos. Darbą nutraukė ir ryšių, prekių bei finansinės rinkos. Mumbai, kur gyvena daugiau nei 15 mln. žmonių, daug gyventojų antradienį nakvojė viešbučiuose, nes vanduo apsemė kelius ir buvo nutrauktas priemiestinių traukinių eismas.

DĖKOJAME!

Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių bendruomenei
Amerikos Lietuvių tarybai

Padėka už pastangas raginant JAV Kongresą priimti rezoliuciją dėl Rusijos atsakomybės už Baltijos šalių okupaciją

2005 m. liepos 22 d., minint 65-ąsias Baltijos šalių okupacijos nepripažinimo politikos metines, JAV Kongreso Atstovų rūmai priėmė rezoliuciją, raginančią Rusiją atsisakyti už Baltijos šalių okupaciją ir pasmerkti neteisėtą Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksiją bei okupaciją. JAV Senatas minėtai rezoliucijai pritarė gegužės mėnesį.

1940 m. liepos 23 d. JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas Sumner Welles perskaitė pareiškimą, kuriame deklaravo, jog JAV nepripažįsta Sovietų Sąjungos įvykdytos Baltijos šalių okupacijos. JAV Kongreso rezoliucijoje sakoma, kad Rusijos valdžiai pripažinti okupaciją, sustiprėtų Baltijos tautų gera valia ir regioninis saugumas.

Tėvynės sąjunga, pritarėdama Lietuvos užsienio reikalų ministro Antano Valionio padėkai, JAV Valstybės sekretorės Condoleezza Rice vardu išreiškė JAV vyriausybei ir tautai, savo išskirtinę padėką norėtų pareikšti ir JAV lietuvių organizacijoms — Lietuvių bendruomenei bei Amerikos lietuvių tarybai, kurios reikalavo JAV valdžios minėtą rezoliuciją priimti.

Tėvynės sąjunga didžiai vertina JAV lietuvių šiandieninę veiklą, tęsiančią šimtmetę tradiciją rūpintis tėvynės Lietuvos politine ir ekonomine gerove, jos laisvę ir nepriklausomybę.

Andrius Kubilius

Tėvynės sąjungos pirmininkas

ATVYKSTA VIS DAUGIAU IR UŽSIENIO ATSTOVŲ

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Kaip ir kasmet, ankstyvą pavasarį ir Lietuvos parodų centre „Litexpo“ rengiamą tradicinę statybos ir remonto specializuotą parodą susirenka gausūs dalyvių būrys ne tik iš Lietuvos ar Baltijos šalių, bet ir daugelio Europos valstybių.

Populiarumu lenkia kitas šritis

Vienas parodos organizatorių — Lietuvos parodų centro „Litexpo“ direktorius Aloyzas Tarvydas, neslėpdamas jaudulio, mūsų dienraščiui „Draugas“ teigė, jog i šiemetinė paroda „Resta-2005“ atvyko 566 kompanijos iš 117 pasaulio šalių. Daugiausia, žinoma, iš Lietuvos. Palyginti su ankstesniais metais, ypač pagausėjo dalyvių iš Lenkijos (26 kompanijos) ir Latvijos (16 kompanijų). Pirmąs parodoje dalyvauja Belgijos ir Graikijos statybos įmonės. „Iš tiesų, tradicinė paroda „Resta“ yra didžiausia ir populiariausia statybų tematikos paroda Baltijos šalyse. Pernai ši paroda pagal dalyvių bei lankytojų skaičių ir plotą, tapo absoliučia lydere tarp kitų „Litexpo“ centre vykusių parodų. Šiemet parodos bendras plotas sudarys 31,300 kv. m“, — sakė A. Tarvydas.

Toki parodos populiarumą pastaraisiais metais neabejotinai lėmė Lietuvos narystė Europos Sąjungoje (ES). Mūsų šalį atstovauja ir ES, kartu atsivėrė ir Vakarų valstybių sienos. Butent šių šalių verslininkai vis labiau domisi „Resta“ ir kasmet aktyviau toje parodoje dalyvauja. Bene aktyviausios dalyvės — Lenkija ir Vokietija. Parodos organizatorių duomenimis, štai šiemet sulaukta beveik dvigubai daugiau prašymų atsiųsti kvietimus į „Resta“. Pernai parodoje dalyvavo per 64,000 lankytojų. Panašiai jų atplūdis tikimasi ir šiais metais.

Plečiantis statyboms, didėja ir jų kainos

Kitas parodos organizatorių — Lietuvos statybininkų asociacijos prezidentas, dr. Adakris Šeštakauskas šį renginį pavadino savotiškais staty-

„DISCOVERY“ ĮGULAI VADOVAUJA MOTERIS

Paskutinį kartą, kai astronautė veteranė Eileen Collins buvo pakilusi į kosmosą, dėl trumpojo elektros jungimosi sugedo dviejų iš trijų pagrindinių kosminio laivo variklių kompiuteriai, o dėl skysto deguonies nuotekio laivui vos nepritrūko kuro orbitai pasiekti. Pirmąsą „Discovery“ įgulai vadovaujanti E. Collins 1999 m. yra sėkmingai koordinavusi galingiausio pasaulyje rentgeno teleskopo „Chandra“ paleidimą į orbitą. Po šios misijos ji sėkmingai nutupdė sunkiai skrydį pradėjusį daugkartinį kosminį laivą „Columbia“ Kennedy kosmodrome.

Nuo to karto daugkartinio naudojimo laivas „Columbia“ buvo įvykds dar vieną sėkmingą skrydį 2002 m., o 2003 metų vasario 1 dieną įvyko sep-

tynių astronautų gyvybių pareikalavusi šio erdvėlaivio katastrofa.

Pirmajam amerikiečių erdvėlaivio skrydžiui po „Columbia“ katastrofos vadovaujanti moteris yra sakiusi, kad geriausias būdas pagerbti žuvusiųjų astronautų atminimą yra kuo geriau patobulinti kosminę programą.

48-erių metų JAV oro pajėgų pulkininkė, dviejų vaikų motina E. Collins ir dar trys įgulos nariai metų metus ruošėsi šiam „Discovery“ skrydžiui ir Tarptautinę kosminę stotį.

„Discovery“ paleidimas įvyko praėjus mėnesiui po to, kai turėjo nusileisti katastrofą patyręs jo pirmtakas, po kurio katastrofos likę trys JAV erdvėlaiviai nekilio nė karto.

BNS

giabučiai namai, juose įrengta 3,920 butų, t.y. 56 proc. daugiau nei užpėnai. — teigė dr. A. Šeštakauskas.

Pasak asociacijos prezidento, išsiplėtė ir negyvenamųjų pastatų statybos mastai. Pernai šalyje pastatyti 2,444 nauji pastatai, jų bendras plotas sudarė 1,1 mln. kv. m, t.y. 419,000 kv. m daugiau negu 2003 m. Daugiausiai buvo pastatyta pramoninių objektų bei sandėlių — 31 proc., prekybos, viešbučių ir maitinimo įmonių objektų — 30 proc.

Statybos rinkos analitikų teigimu, per pastaruosius metus išaugo ir statybų kainos. Pavyzdžiui, palyginus su 2003-aisiais, pernai jos padidėjo net 8,1 proc. Labiausia pabrango gyvenamųjų namų statyba. Didžiausios itakos tam turėjo daugiau nei 17 proc. išaugusios darbo užmokesčio bei papildomos išlaidos, be to, statybų brangimą lėmė ir padidėjusios statybinių medžiagų kainos.

Lietuvos statybininkų asociacija prognozuoja, kad statybų apimtys šalyje ir toliau turėtų augti. „Jei ekonomika ir bendras vidaus produktas (BVP) augs daugiau nei 6 proc., statybų apimtys turėtų didėti apie 10 proc., o 2007 metais atliktų darbų apimtys turėtų siekti daugiau nei 6 milijardus litų“, — prognozavo dr. A. Šeštakauskas.

Būsimieji studentai sunkiai tvardė jausmus

Atkelta iš 1 psl.

Pakviestųjų studijuoti dokumentus aukštosios mokyklos priimines dienų rugpjūčio 3-iosios ir jau kitą dieną skelbs informaciją apie laisvas studijų vietas.

Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendram priėmimui organizuoti valdybos pirmininko pavaduotojo Sauliaus Railos

teigimu, konkurse į 16 universitetų ir Vilniaus kolegiją šiemet dalyvavo 35,914 jaunuolių.

Prašymuose dalyvauti bendrajame konkurse abiturientai rinkosi vidutiniškai po 10 studijų programų. Vilniaus universiteto siūlytos studijų programos buvo minėtos 83,385 kartus, Vilniaus Gedimino techni-

kos universiteto — 49,771 kartą.

Daugiausiai abiturientų konkuravo dėl teisės studijuoti socialinius mokslus. Juos rinkosi apie 60 procentų jaunuolių. Apie 16 procentų norėjo studijuoti technologijas, 8 procentai — humanitarinius mokslus, kiek mažiau fizinius mokslus.

Ministerija toliau aiškinasi dėl K. Prunskienės siuntos

Atkelta iš 1 psl.

o URM „neorganizavo jokių siuntinio perdavimų žiniasklaidai“.

Kadangi siuntinys visą laiką buvo atviras, jis esą galėjo patekti žiniasklaidai tiek Sankt Peterburge dar prieš atnešant jį į Lietuvos konsulatą, tiek Žemės ūkio ministerijoje, spėjama pranešime. URM nuomone, „ne-korektiška be įrodymų ir lyg sa-vaiame suprantamą dalyką teig-ti, jog būtent URM paviešino K.

Prunskienės apdovanojimus“.

„Tikrai akivaizdus paviešimo faktas šioje istorijoje yra URM Rytų Europos ir Vidurinės Azijos departamento direktoriaus Vytauto Žalio tarnybinio susirašinėjimo su Žemės ūkio ministerija perdavimas žiniasklaidai, — teigiama pranešime. — Tenka tik apgailestauti, kad nebuvo net bandoma išsiaiškinti siuntinio perdavimo aplinkybių, o iš karto paskleisti kal-tinimai. Deja, tai ne pirmas kar-

tas, kai atsakymus į tarnybinius raštus, skirtus Žemės ūkio ministerijai, URM sužino per spaudą“.

K. Prunskienė pasipiktino jai adresuotą dėžę su kunigaikščių ordiniais iš Rusijos gavusi sandariai neuždaryta. Ministrė tvirtino iš karto siuntinio peržiūrėti nespėjusi, o apie jo turinį pirmiausiai išgirdusi iš žurnalistų. Be to, tą patį vakarą siunt-toje buvusius daiktus ji išvydo per televizijos žinių laidą.

Nekomercinis „Lietuvos“ kino teatras išliks

Vilnius, liepos 27 d. (ELTA) — Nekomercinio kino gerbėjus pasiekė gera žinia — nekomercinio kino filmus rodantis sostinės kino teatras „Lietuva“ išliks.

Trečiadienį kultūros ministro Vladimiro Prudnikovo iniciatyva įvyko susitikimas dėl „Lietuvos“ kino teatro likimo. Susitikime dalyvavo Vilniaus meras Artūras Zuokas, „VP Market“ atstovas Mindaugas

Marcinkevičius, architektas Algis Nasvytis.

Susitikime ministrui buvo pristatytas Lietuvos kino teatro projektas, kurį ministrui pateikti dar gegužės mėnesį žadėjo prieš trejus metus teatrą įsigijusios „VP Market“ atstovas Mindaugas Marcinkevičius. Pasak ministro, susitikime pritar-ta, kad yra galimybė išlaikyti dviejų šalių kino teatrą.

Architekto A. Nasvyčio, ren-

gusio teatro projektą, teigimu, pastatas būtų išardomas ir statomas iš naujo, o formuojant rimetimo santykių būtų atsižvelgta į senamiesčio architektūrą ir paveldosauginius reikalavimus. „Kultūriniai traukos židiniai, susiformavę Vilniaus miesto centre, turi ir toliau likti at-viri miesto žmonėms. Svarbu, kad kultūrinis gyvenimas būsi-moje Europos kultūros sostinėje nenyktų“, sakė V. Prudnikovas.

„Pavasariniai žiedai“ nuskambėjo paskutinį kartą

Per dešimt tukstančių žiūrovų Klaipėdoje Teatro aikštėje ir dar didesnė LTV žiūrovų auditorija paskutinį kartą išgirdo Andriaus Mamontovo atliekamą kūrinių „Pavasariniai žiedai“. Šią dainą mes pagorsime paskutinį kartą — specialiai Klaipėdai, tarė Andrius Mamontovas, kurio pusantrų valandos trukmės koncertas vainikavo Klaipėdoje vykusią Jūros šventę.

Dainą „Pavasariniai žiedai“ dar 1989 metais sukūrė grupė „Post scriptum“. Pirmą kartą šį kūrinių Andrius Mamontovas atliko praėjusiais metais „Bravo“ apdovanojimų metu. Šis pasirodymas sulaukė didelio atgarsio ir netrukus naujai nuskambėjo „Pavasariniai žiedai“ išpopuliarėjo radijo stotyse.

„Kai „Bravo“ apdovanojimų organizatoriai pranešė, jog muzikantų bus prašoma sugroti kuria nors žinomą kito atlikėjo dainą, mano galvoje sukosi tik viena mintis — „Pavasariniai žiedai“. Pasikloviau tik intuicija ir tuo, kad iš karto turėjau viziją, kaip tą dainą galima būtų atlikti naujai. Norėjosi į ją įpinti lašelių ironijos ir gitarinių rifų“, — taip Andrius Mamontovas komentavo daug kam netikėtą sprendimą.

Iš pradžių buvo ketinama šią dainą atlikti tik „Bravo“ apdovanojimuose, tačiau sulaukus susidomėjimo paskatino pratesti šio kūrinio gyvenimą. Andriaus Mamontovo atliekama griežtesnė „Pavasarių žiedų“ versija sulaukė pasisekimo radijo stotyse, pasiekusi aukščiausias pozicijas įtakingiausiose „Radiocentro“, M-1 laidose. Didelė sėkmė „Pavasarių žiedus“ lėdėjo ir Klaipėdos regione, kur šis kūrinių dvi savaites karaliavo radijo stoties „Laluna“ laidose.

Per pastaruosius pusantrų metų „Pavasariniai žiedai“ dažnai skambėjo Andriaus Mamontovo koncertuose, tačiau dainininkas nutarė po šių metų Jūros šventės koncerto šios dainos savo pasirodymuose daugiau nebegroti.

Andriaus Mamontovo įrašyti „Pavasariniai žiedai“ praėjusiais metais buvo išleisti kompaktinėje plokštelėje, kurią dar galima rasti muzikos parduotuvėse. Tai yra šešta ir kol kas paskutinė kompaktinė plokštelė Andriaus Mamontovo diskografijoje. Šiam atlikėjui priklauso ir pirmą Lietuvos muzikos istorijoje išleista kompaktinė plokštelė „Pabėgimas“, pasirodžiusi dar 1995 m.

Šiuo metu Andrius Mamontovas jau pradėjo įrašinėti dainas savo naujam soliniam albumui, kuris bus pirmasis šio atlikėjo studijinis darbas nuo

2003 metais išleisto ir daug apdovanojimų pelniusio albumo „Beribiam danguje“.

Vaidas Stackevičius

Klaipėdoje Jūros dienos šventėje paskutinį kartą nuskambėjo, Andriaus Mamontovo dainuojami „Pavasariniai žiedai“

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

ŽIDINIO PAMALDOS, ŠV. MIŠIŲ auka ir rožinis, yra rengiamos šeštadienį, rugpjūčio 6 d., 8 v.r. pal. Jurgio Matulio misijos šventovėje Lemont, IL. Tą dieną yra švenčiamas Kristaus atsimainymas ant Taboro kalno. Visi nuoširdžiai kviečiami pamaldose dalyvauti.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ institutas rengia tautinių šokių mokytojų kursus 2005 m. rugpjūčio 14-18 dienomis Dainavos stovyklavietėje, Manchester, MI. Kursų programoje kalbėsime apie ateinančių šokių šventę, instituto suvažiavimą ir dalinsimės žiniomis apie tautinius šokius. Daugiau informacijos suteiks Nijolė Pupienė, 7355 S. Whipple, Chicago, IL 60629, tel. 773-436-7343.

IRENA BARZDUKIENĖ, GYV. Lemont, IL, velionis Kazio Barzduko žmona bibliofilas St. Dziugo knygų fondui dovanuoja apie 150 egz. vertingų knygų ir leidinių išleistų įveivijoje. Knygos ir leidiniai bus persiųsti Lietuvos bibliotekoms. Barzdukai daug metų gyveno Marquette Park apylinkėje, priklausė Šv. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijai, rėmė lietuvių švietimą ir kultūrą. Velionis Kazys buvo veiklus lietuvių bendruomenėje. Šiuo metu Irena Barzdukienė gyvena su dukra Dalia, kuri gieda Lemonto lietuvių misijos chore.

RUGPJŪČIO 14 D., SEKMADIENI, 1 v.p.p. Beverly Shores, IN, Lituanicos Parke įvyks lietuvių klubo gegužinė. Jei norėtumėte paaugoti įvairių daiktų loterijai, mielai priimsime gegužinės vietoje. Bus daug vietos pasistatyti ten pat automobilius. Visus nuoširdžiai kviečiame ateiti, atvažiuoti, atskristi. Lauksime!

AKADEMIKŲ SKAUTŲ (JAV IR Kanados) visuotinis suvažiavimas įvyks šių metų rugpjūčio 12-14 dienomis New Glarus, Wisconsin, šveicariškame miestelyje. Dalyvauti kviečiami visi lygiateisiai ASS nariai ir kandidatai, susimokėję 2005 metų nario mokestį bei jų šeimų nariai ir svečiai, kurie domisi akademikų veikla. Visi maloniai kviečiami ir nuoširdžiai laukiami. Registracijos formas, kartu su mokestiu, prašome atsiųsti iki liepos 30 d. Registracijos formas ir mokestio čekius prašome siųsti adresu: fil. Vytenis Kirvelaitis, I. Custer,

Lemont, IL 60439. Daugiau informacijos telefonų: 630-853-5650, Vytenis.

RUGPJŪČIO 21 D., SEKMADIENI, įvyks „Draugo“ metinė vasaros gegužinė tėvų marijonų sodelyje, Čikagoje. Maloniai prašome paaugoti įvairių daiktų loterijai, kuriuos galite atnešti į „Draugo“ administraciją. Administracijos adresas ir darbo laikas: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL, nuo 8:30 v.r. iki 4:30 v.p.p. Tel. pasiteirauti 773-585-9500.

ISTORIKAS DR. ARŪNAS BUBNYS numato atvykti iš Lietuvos ir dalyvauti lietuviškų studijų savaitėje, kurią rugpjūčio 21-28 dienomis Dainavoje rengia Lietuvių Fronto bičiuliai.

ATITAISYMAS. Kun. Kęstutis Trimakas prašo atitaistyti jo paskaitos aprašyme (žr. „Pal. Jurgio Matulio minėjimas“, 2005.07.26) autorės įveltą klaidą. Išspausdinta: „1928 m. Adelė Dirsytė gavo mokytojos diplomą“. Tai klaidinga. Tais metais ji tik pradėjo lankyti Lietuvos universitetą Kaune, kai arkivyskupas Matulaitis jau buvo miręs.

ŽINOMA AKTORĖ JENNIFER Lopez rugsėjo mėnesį Illinois valstijos Čikagos mieste atidarys pirmąją savo drabužių parduotuvę Jungtinės Valstijos. Pati pirmą aktorės parduotuvę praėjusiais metais duris atvėrė Maskvoje. Tuo tarpu naujosios parduotuvės atidarymas Čikagos prekybos centre „Marshall Field's“ įvyks rugsėjo 22 d. Joje J. Lopez prekiaus jos vardu pavadintais drabužiais ir savo sukurtais drabužių kolekcijomis. (Elta).

Skelbimas

•PIGIAUSIA — NE PATIKIMIAUSIA! Korteles dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (ist. 1993 m.) LITCOM. I Lietuva iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV — 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išsklaidę gautas su savo vietine sąskaita. Registruokite lietuviškai 708-386-0556. Taisykite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

IEŠKO GIMINIŲ

Rašo Daiva Rimeikienė iš Lietuvos. Mano mama Monika Pavilonytė, gimusi 1938 m. Genių kaime Alytaus raj. ieško savo dedės Igno Pavilonio vaikaičių Amerikoje. Monika Pavilonytė susirašinėjo su Stasio Pavilonio ir Mamie Sedleskas šeima bei jo vaikais: Juozu Paviloniu, Eva Paviloniu ir Helena Paviloniu-Diamond. Tuo metu jie gyveno šiuo adresu:

910 Jackson Str.,
Screnton 4
Pennsylvania, USA.

Mama išsaugojo jų nuotraukas. Mirus dėdei - Stasiui Paviloniui 1960 m. gruodžio 24 d., laišką atrasė jo dukra - Helena Pavilonis-Diamond (tuo metu ji gyveno šiuo adresu: 243 Fongeron Str., Buffalo 1421 New York) lietuviškai ir prašė rašyti laiškus anglų kalba, nes niekas nemokėjo lietuviškai. Tačiau anglų kalbos nemokėjo mano mama nei artimieji. Todėl nuo 1961 m. susirašinėjimas nutrūko. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, atnaujinome paieškas - Igno Pavilonio vaikaičių. Interneto dėka mes sužinojome, kad visi Stasio Pavilonio vaikai mirė, tačiau yra gyvi jų anūkai. Viena iš interneto puslapių mes radome Cindy L. Carter gimines medį, kuris sutapo su mūsų giminių medžiu.

Labai norėtume susirasti Helenos Pavilonis-Diamond vaikus: Dorothy Diamond ir Anthony A. Diamond, bei Evos Pavilonis vaikus: Cindy L. Carter bei jos brolius ir pusbrolius. Informaciją rašyti adresu: drn@balticum-tv.lt.

„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja:
„DRAUGAS“ — išviljos ir Lietuvos jungtis;
„DRAUGAS“ — lietuvių švėtyrų ir sargų!
Prenumeruokite ir skaitykite „DRAUGA“!

DARBŠTAUS ČIKAGIEČIO — JONO DAINAUSKO 5 METŲ MIRTIES SUKAKTIES PROGA

2004 suėjo 100 metų nuo ilgus metus Čikagoje gyvenusio, plačiai žinomo vyro — Jono Dainausko gimimo. Ta sukaktis, deja, buvo praleista tylois, nors manėme, kad ją kas nors plačiau paminės.

Tad čia norisi bent trumpai prisiminti jo penkerių metų mirties datą — 2005 m. gegužės 27-ąją, — kuri beveik sutapo su Amerikoje švenčiama „Memorial“ švente, per kurią pagerbiame mirusieji.

Daugelio profesijų žmogus

Čikagoje negyvenusieji arba čia dar neilgai esantys gal iš viso nežino kas tas Jonas Dainauskas? Galima pradėti vardinti jo profesijas ar užsiminti: teisininkas, istorikas, bibliografas, publicistas. Tiek jų išskaičiuota enciklopediniame leidinyje, „JAV lietuvių“. Tačiau čia pažymėta tik maža dalis. Jis dar ir visuomenininkas, įvairių organizacijų (ypatingai skautų) veikėjas, 1923 metų Klaipėdos sukilimo dalyvis, savanoris-kūrėjas, šaudymo sporto specialistas, pedagogas, knygų autorius ir jų sudarytojas, tūkstančių straipsnių spaudoje autorius, redaktorius, bibliofilas...

Turbūt jau užtenka, nors dar būtų galima ir toliau vardinti. J. Dainauskas buvo vaikš-

čiojanti enciklopedija: nežinome tokio, kuris, pateikus klausimą iš bet kurios srities, negautų atsakymo. Ir tai dar labai ilgą, nežiūrint, kad klausimai kartais liedavo įvykius prieš 500 metų ar daugiau.

Kai kurie žmonės jį vadindavo profesoriumi, nes jis skaitydavo paskaitas įvairiomis progomis, dalyvaudavo Mokslų ir kūrybos simpoziumuose. Galėdavo kalbėti kelias valandas ir jam naujų faktų atsiradavo. Paskaitas skaitydavo nepasirašęs teksto, o tik pasižymėjęs svarbiausius jų punktus.

J. Dainauskas Kaune studijavo statybos architektūrą. Tačiau šių studijų nebaigė, nes perėjo į Teisės fakultetą ir čia gavo diplomą. Darbavosi Lietuvos Vidaus reikalų ministerijoje, dėstė Aukštesniojoje policijos mokykloje. Okupacijų metais buvo advokatu ir suaugusiųjų gimnazijos mokytoju.

Buvo rusų nelaisvėje

1944 m. bėgant iš Lietuvos, jis pateko vokiečių kariuomenės pagalbiniams darbams ir pakliuvo į sovietų nelaisvę, buvo 9 mėn. kalintas. Iš nelaisvės pabėgęs, iki 1957 m. gyveno Lenkijoje, tada atsidūrė Paryžiuje. Ten gyvendamas ir laukdamas vizos į JAV pas savo šeimą, dar

studijavo ir buvo akredituotas žurnalistu iki 1961 m., kuomet galėjo išvykti Čikagon.

Čikagoje J. Dainausko buvo visur pilna, jis dirbo ten, kur tik buvo kviečiamas: padėjo višiams, kurie prašė jo talkos.

Norėtusi išskirti jo didžiausią aistrą — meilę lietuviškam žodžiui — knygai ir spaudiniams. Nėgana to, jis rinko ir kitomis kalbomis išėjusią literatūrą, jeigu ten būdavo minima Lietuva ir lietuviai.

Kadangi laisvai naudojo 8 kalbas, tai tų leidinių ant jo stalo kartais per mėnesį susikraudavo apie pora dešimčių. Negalėdavo pinigų, jeigu knyga buvo verta dėmesio. Jis turbūt buvo vienintelis Amerikoje, dar sovietų okupacijos metais turėjęs šimtus pavergtoje Lietuvoje išėjusių vertingų leidinių.

Lietuviška spauda — jo azartas

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, Jonas Dainauskas stengdavosi gauti gausius ten leistus periodinius leidinius, neskaitant knygų. Jis ta literatūra dalindavosi su pažįstamais, perleidžiant jiems dvigubus egzempliorius ar darant leidinių kopijas.

Šiandien jo gausi biblioteka yra sukurta Čikagos Jaunimo

Jonas Dainauskas susimąstymo valandėlę 1998 m. Jaunimo centre.

centro rusyje esančiame didžiulame kambaryje. Gaila, kad ji nėra sutvarkyta ir yra sunku pasinaudoti.

J. Dainauskas spėjo dar atšvęsti savo 96-ąjį gimtadienį ir iki pat mirties rašė straipsnius, rūpinosi savo bibliotekos

papildymu. Jis iškelia amžinybės netikėtai, ramiai, net savo draugams nespėjęs sudievas pasakyti. Jis tiek daug norėjo nuveikti, jog savi mišrų savo sveikata neturėjo laiko pasirūpinti.

E. Šulaitis

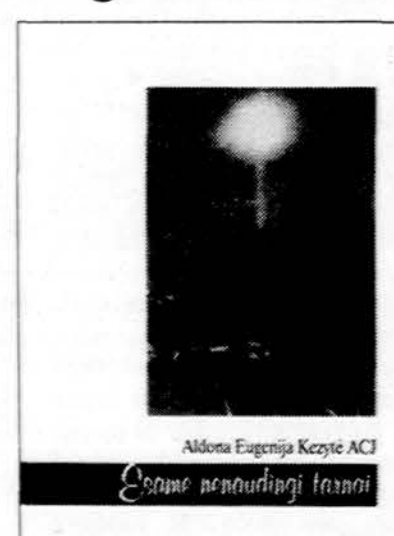
„DRAUGO“ KNYGYNĖLYJE

Aldona Eugenija Kezytė ACJ „Esame nenaudingi tarnai“

Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis įžangos žodyje rašo: „Tai knyga, atskleidžianti 1976-1990 metų rizikingą misinierių darbą Gruzijoje ir Armėnijoje. Knygoje minimi kunigai, kurie palikę savo darbą Lietuvoje, skrisdavo į tolimiausius Užkaukazės kampelius teikti sakramentų, knygų autorės parengtiems katalikams.“

Skaitytojai čia ras gyvosios Evangelijos sklaidimo vaizdus, krikščioniškojo gyvenimo pamokas, kartu išgyvens patirtus pavojus ir pajus nepaprastą Dievo Apvaizdos globą. Dabar, kai gyvename laisvoje Lietuvoje, ši knyga visiems primins, kiek daug ši laisvė kainavo misijų darbininkams.

Gerasis Dievas teatylina autorių ir visiems misijų ben-

dradarbiams ir, tesuteikia ištvėrmės Dievo Valios vykdymo kelyje“.

Knygos kaina 10 dol., pridėdant 9 proc. užsisakantiems IL valstijoje. Persiuntimo kaina 3.95 dol.

Sergejus Lazarevas „Karmos diagnostika“

Šioje knygoje autorius pateikia atsakymus į skaitytojų klausimus, pabrėždamas, kad svarbiausia - pajauti teisingą kelią į sveikatos susigrąžinimą - kelią į Dievą.

Pats autorius pabaigos žodyje rašo: „Neseniai supratau, kad visos ankstesnės mano knygos nušviečia tiksliai du žmogiškųjų vertybių klodus - kūno lygmens ir dvasios lygmens. Visa, ką mes vadiname žmogiškosiomis vertybėmis, ateina per patį žmogų. Žmogus - ne vien kūnas, bet ir dvasia, ir siela, ir dar kitos sudedamos dalys. Norint nepriklausyti nuo jokių vertybių, reikia suvokti, kas yra kūnas, iš ko susidaro žmogus, vis labiau atsisiėdamas nuo žmogiškumo ir

artindamasis prie dieviškumo. Tada per dešimtis ir šimtus bandymų pamazėle atsisiėdavo klaidingos prielaidos ir susiklostė samprata, kas yra pats žmogus, kaip iš žmogiškumo randasi dieviškumas...“

Knygos kaina 10 dol., pridėdant 9 proc. užsisakantiems IL valstijoje. Persiuntimo kaina 3.95 dol. „Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629, tel. pasiteiravimui 773-585-9500.

Paminklinis akmuo prie sodybos, kurioje žuvo A. Kraujelis (Utenos apskr. Moletų r. Papiškių k.)

Antanas Kraujelis

Antanas Kraujelis gimė 1928 m. spalio 25 d. Utenos aps. Aluntos vls. Kaniūkų km. Mokėsi Aluntos progimnazijoje, kurią baigė jau prasidėjus antrajai bolševikų okupacijai. Nedvejodamas įsitraukė į aktyvią pasipriešinimo kovą. Iš pradžių, kaip ir dvi vyresnės seserys, buvo partizanų ryšininku. Tačiau dėl nuolatinio persekiojimo, siūlymų tapti agentu ir išdavinėti partizanus, Antanas Kraujelis nebegalėjo ilgiau pasilikti namuose, todėl 1948 m. rudenį išėjo į mišką.

Iš pradžių A. Kraujelis, pasirinkęs Pabaisos slapyvardį, buvo Vytauto apygardai priklausiusiam Mykolo Urbono-Liepos būryje. Matyt dėl šalto proto ir greitos orientacijos jis turėjo autoritetą tarp partizanų. Jau nuo 1949-1950 metų, kaip Rytų Aukštaitijos atstovas, vyko į pasitarimus pas dūkų partizanus dėl ryšių užmezgimo. Apie 1951 m. A. Kraujelis perėjo į Žeručio rajono Henriko Ruškio-Liuto būrį, veikusį Utenos, Moletų ir Anykščių rajonų sandūroje. Tapo rajono štabo nariu ir pasivadino Siaubūnu.